

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

TREČIADIENIS – WEDNESDAY, GEGUŽĖS – MAY 27, 2009 • Vol. C Nr. 99

Kaina 75 c.

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 05-26-09

PERIODICALS



Atminimo dieną – Memorial Day – Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse Čikagoje prie Įkūrėjų paminklo religines apeigas atliko ir Padėkos vainiką pašventino kunigas Jonas Kuzinskas. Minėjime dalyvavo Lietuvos Vyčiai, Šaulių sąjunga ir Kolumbo Vyčiai.
Joe Kulys nuotr.

Užsienio lietuviai pradeda balsuoti EP rinkimuose

Vilnius, gegužės 26 d. (BNS) – Antradienį prasidėjo balsavimas Europos Parlamento (EP) rinkimuose užsienyje, diplomatinėse atstovybėse ir konsulinėse įstaigose.

Vyriausios rinkimų komisijos (VRK) interneto puslapyje pateikiamas balsavimo grafikas skelbia, kad Europoje, Azijoje, Australijoje diplomatinėse atstovybėse balsavimas prasidėjo antradienį, Šiaurės ir Pietų Amerikoje –

trečiadienį.

Rinkimai į EP vyks 50-je diplomatinėse atstovybėse ir konsulinėse įstaigose. Užsienyje galima balsuoti ir paštu, ir pačiose diplomatinėse atstovybėse. Balsavimas baigsis rinkimų dieną, birželio 7-ąją, sekmadienį, 8 val. v. Lietuvos laiku.

Rinkimai į naujos kadencijos 736 vietų EP visoje Europoje vyks 2009 m. birželio pradžioje. Lietuvoje rinkimuose dalyvauja 15 partijų, renkama 12 eu-

roparlamentarų.

Lietuvai pirmą kartą renkant atstovus į EP 2004 m. užsienyje balsavo 10,201 rinkėjas. Panašus rinkėjų skaičius užsienyje balsavo ir per pastaruosius Seimo rinkimus 2008 m. spalį – 10,345 rinkėjai. Tačiau itin dideliu aktyvumu užsienyje pasižymėjo prieš savaitę vykę prezidento rinkimai – juose dalyvavo iki šiol rekordinis rinkėjų skaičius, 14,008 rinkėjai.

„Mėlynoji korta“ įsigalios 2011 m.

Vilnius, gegužės 26 d. (Delfi.lt) – Susitikime Briuselyje oficialūs Europos Sąjungos šalių vyriausybės atstovai patvirtino vienodus reikalavimus įvedant Europoje vadinamąją „mėlynąją kortą“ („blue card“), palengvinančią kvalifikuotų darbininkų iš trečiųjų šalių įsidarbinimo sąlygas ES šalyse. **Nukelta į 6 psl.**

Dovana lituanistikos centrams – programinė įranga



Programinė įranga keliauja ir į PLB Lituanistikos katedrą UIC.

G. Subačiaus nuotr.

Vilnius, gegužės 26 d. (URM info) – Bendrovė „Tilde IT“ ir Lietuvos užsienio reikalų ministerija (URM) pradeda pagalbos akciją užsienio universitetuose įsikūrusiems lituanistikos centrams – jiems dovanojami naujos programinės įrangos „Tildės Biuras 2009“ rinkiniai.

Programinės įrangos „Tildės

Biuras 2009“ rinkiniai jau įteikti dviem – Rygos ir Helsinkio universitetų – lituanistikos centrams. Lietuviškas „Tildės Biuras 2009“ išsiųstas ir dar į keturis lietuvių kalbos mokytojų centrus: University of Illinois at Chicago, Budapešto, Prahos Karolio ir Maskvos M. Lomonosov universitetus. Šiuos rinkinius lituanistikos centrams perduos Lietuvos diplomatinės atstovybės.

„Puoselėti ir skatinti mūsų kalbos ir kultūros sklaidą globalizacijos amžiuje ypač svarbu. Tikiu, kad „Tildės Biuras 2009“ bus ne tik puiki pagalba besimokantiems užsieniečiams, bet ir paskata giliau pažinti mūsų šalį ir čia apsilankyti“, – sakė užsienio reikalų ministras Vygaudas Ušackas.

Ministras išreiškė viltį, kad privačių verslo bendrovių ir valstybės įstaigų bendradarbiavimas, siekiant padėti užsienio lietuviams bei lietuvių besidomintiems užsieniečiams, taps gražia tradicija. Planuojama ir toliau tęsti šią akciją ir aprūpinti lietuvišku „Tildės Biuru 2009“ visus užsienio universitetuose įsikūrusius

lituanistikos centrus.

„Tilde IT“ direktoriaus Vaclovo Pranskūno teigimu, naująją programinės įrangos „Tildės Biuras 2009“ versiją išbandę įvairių sričių švietimo specialistai pastebėjo, kad ši priemonė yra itin naudinga lietuvių kalbos besimokantiems žmonėms.

Naujoje programinės įrangos „Tildės Biuras 2009“ versijoje vartotojams pateikiama visiškai atnaujinta žodyno vartotojo sąsaja, nauji kalbų ir terminų žodynai, atnaujinti rašybos ir gramatikos tikrintuvai, automatizuotas vertimų įrankis „Vertimo vedlys“, atnaujinti dokumentų ruošiniai ir kitos priemonės. Daugiau žinių apie „Tildės Biuro 2009“ programinę įrangą galima rasti adresu www.tilde.lt.

Tautinių mažumų ir išeivijos departamento prie Lietuvos Vyriausybės duomenimis, pasaulyje šiuo metu veikia per 30 lituanistikos centrų. Apytikriais skaičiavimais, lietuvių kalbą ir kultūrą įvairiose pakopose užsienyje šiuo metu studijuoja apie 600 studentų, gausiausias jų būrys – Lenkijoje, Čekijoje ir Vokietijoje.

Šiame numeryje:

- Skautybės kelias. Skautininkų ir vyr. skaučių „Sietuvos“ draugovė (p. 2)
- EP rinkimai (I) (p. 3, 9)
- Paminėtos Šv. Andriejaus parapijos ir jos klebono sukaktys (p. 4)
- Komentarai. Lituanistikos katedros UIC ateitis (p. 5)
- Laiškai, nuomonės (p. 5)
- Mažoji Lietuva (p. 8)
- Atsiminimai (25) (p. 9)
- Cicero lietuvių naujienos (p. 10)

Valiutų santykis

1 USD — 2.48 LT
1 EUR — 3.45 LT

DRAUGAS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

Redakcijos žodis



Praėjusią savaitę Didžiosios Britanijos Buckingham rūmuose kilusi audra anksčiau ar vėliau susilauks kvapą gniaužiančios detektyvinės knygos ar filmo. Turtingos šeimos atstovu prisistatęs žurnalistas ir jo draugas sugebėjo be asmens dokumentų patikrinimo įsmukti į Buckingham rūmų karališkąjį garažą ir ne tik pasėdėti viename iš karalienės automobilių, bet ir sužinoti būsimas karalienės savaitgalio planus, jos dviejų automobilių slaptus kodus. Jei knyga ar filmas tikrai kada nors pasirodys, greičiausiai lietuviai išvys ir lietuvaite Viktoriją iš Šiaulių, apie kurią Anglijos rimtoji spauda yra linkusi kuo mažiau rašyti, nors ji buvo ta, kuri žurnalistą supažindino su savo draugu, karališkosios šeimos vairuotoju, lengvabūdiškai išdavusiu ne vieną Jos Didenybės paslaptį.

Vyr. redaktorė Dalia Cidzikaitė

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuočiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00
Pirma klase: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)

Metams \$215.00 • 1/2 metų \$130.00
• 3 mėn. \$100.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis Oro paštu

Metams \$600.00 • 1/2 metų \$300.00
| Lietuvą reguliariu paštu
Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00
• 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00
• 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis Oro paštu

Metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00
| Lietuvą reguliariu paštu
Metams \$70.00

Vyriausia redaktorė – Dalia Cidzikaitė
redakcija@draugas.org

Kultūrinio šeštadienio priedo redaktorė –
Renata Šerelytė

rainbow.vilnius@gmail.com
Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas:

rastine@draugas.org
skelbimai@draugas.org
administracija@draugas.org



SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė Aušra Jasaitytė-Petry
8830 Magnolia Court
Orland Park, IL 60462

El. paštas: ausra67@sbcglobal.net

Skautininkių ir vyr. skaučių „Sietuvos“ draugovė

v.s. ALĖ NAMIKIENĖ

Greit bus 20 metų, kai skautiškos draugystės kviečiamos kas mėnesį susirenka „Sietuvos“ draugovės sesės. Sueigos vyksta Pasaulio lietuvių centre, Lemont, IL – Chicagos pietiniam priemiestyje, o suvažiuojam iš arti ir toli, net iš Indianos valstijos.

Skautininkės ir vyr. skautos 1990 m. draugovėn sukviėtė v.s.fil. Jolanda Kerelienė, atversdama „pirmąją va-gą“ skautiškiems darbams, bendravimui, artimo pagalbai. Toliau „Sietuvos“ draugininkėmis buvo ps. Gina Garunkštytė, v.s.fil. Svajonė Kerelytė, vėl v.s. fil. J. Kerelienė, ps. Irena Kirkuvienė (6 metus), j.v.s. fil. Birutė Vindašienė ir dabar vėl ps. Kirkuvienė.

Į pirmąsias šių – 2009 m. sueigas kelią sunkino sniego pūgos, bet buvo laimingų sesių, kurios tą kliūtį įveikė, vasaryje, šventėme dvejus dideles šventes – Vasario 16-ąją ir Susimąstymo dieną. Tos sueigos prelegentė v.s. Sofija Jelionienė Antano Miškinio eilėmis „Lietuvai“ – „Tave papuošt žadėjome, kaip tikrą savo seserį...“ pradėjo sueigą. „Išsivežėm meilę jai, gražiausius prisiminimus ir ilgesį, kuris neišnyko jau 65-eri metai klajojant po svečias šalis“, sakė sesė Sofija. „Sietuvos“ draugovės narės meilę ir ištikimybę savo Tėvynei parodo įvairiausiais būdais asmeniškai ir daugeliu bendrai atliekamų darbų. Čia trumpai drįstu paminėti, kad v.s. Jelionienės rūpesčiu ir pastangomis 2007 m. pabaigoje poeto Vlado Šlaito, mirusio ir palaidoto Anglijoje, antkapinis paminklas (atversta knyga) jo motinai

ir simboliškai jo atminimui buvo pastatytas Žemaitkiemy, Ukmergės apskr.

Antroji sueigos dalis – Susimąstymo diena. Uždegus žvakę už mūsų draugovės mirusias seses ir vadoves, sesė Sofija paprašė kiekvieną sesę pasakyti kada ir kur davė savo pirmąjį žodį. Panevėžys, Ukmergė, Kaunas, Kėdainiai, Muenchen, Hanau, Meerbeck, Chicago... ir t.t. Tiek gražių, brangių prisiminimų.

Džiugi akimirka sueigoje buvo, kai draugininkė ps. Kirkuvienė pasveikino v.s. Reginą Kučienę, kuriai JAV Lietuvių Bendruomenė suteikė švietimo premiją (mecenatas – Lietuvių Fondas, o premija įteikta Vasario 16-osios šventėje, Lemonte).

Kovo mėn. sueigai temą paruošė vyr. sk. Gintra Narienė. „Būkim žaliuos!“ – sakė sesė Gintra, skaitydama įvairiausių patarimus, kaip saugoti gamtą, taupyti vandenį, elektrą, net drabužių pataisyti. Bet... šiuo sunkiu ekonominiu laiku „Uncle Sam“ (Gintra pakelia plakata) kviečia į krautu-vę, prašo pirkti... Bet mes, skautės, pagal mūsų įstatus „Skautė taupi“, „Skautė gamtos draugė“ – rasim tinkamą vidurio kelią. Ir vėl visos dalyvavo įdomiame pokalbyje, kurį tęsėm prie kavos ir užkandžių.

„Sietuvos“ draugovei labai sėkmingai, daug gerų darbų atlikdamos, vadovauja draugininkė ps. Kirkuvienė ir valdyba: s. Nijolė Balzarienė, v.s. Sofija Jelionienė, ps. Stasė Korres, v.sl. Aurelija Kriaučiūnienė, ps. Janina Mozoliauskienė, v.sl. Birutė Trinkienė, Danguole Vitkienė, j. v. s. fil. Birutė Vindašienė ir v.sl. Žibutė Žiupsnienė.

SKELBIMAS!



**Boy Scouts of America
Calumet Council**
kviečia suaugusius
lietuvius skautus lankyti
Gilvelio mokyklą!

Gilvelio mokykla – tai aukščiausias vadovo lavinimo kursas, ruošiamas BSA organizacijos. Kursai vyks per du savaitgalius: rugpjūčio 21 d., penktadienį, 7 val. r. – rugpjūčio 23 d., sekmadienį, 5 val. p. p. Girlscout Friendship Center (177 gatvė ir Cice-ro). Stovyklinė dalis – nuo rugsėjo 25 d., penktadienio, 7 val. r. iki rugsėjo 27 d., sekmadienio, 5 val. p. p. Camp Betz stovykloje, netoli Union Pier, MI. Šiais metais į kursų štabą pakviesti skautas v. sl. Terry Petry ir vyr. sk. S. Audra Lintakienė. Registracija vyksta dabar.

Daugiau žinių rasite:
www.Calcouncil.org.

Raginame susidomėjusius
nepraleisti šios progos!



v. s. fil. Antanui Saulaičiui, SJ

Brangus mūsų Broli,

Su didžiausiu džiaugsmu ir padėka Viešpačiui sveikiname Jus 40 metų kunigystės jubiliejaus ir 70-ojo gimtadienio proga.

Jūs visada buvote su mumis – ir Anglijoje, ir Australijoje, Pietų ir Šiaurės Amerikoje. Rake, Romuvoje, Rambyne Jus sekdami nedrąsūs vilkiukai ir paukštytės išvydo žvaigždynų grožį nakties tamsoje;

Jūsų lavinami mūsų jaunieji vadovai rado kelio ženklus ne tik miške, bet ir „Šiuo keliu eik“ gyvenime; Jūsų mokyti jaunuoliai, kaip surišti gelbėjimo kilpą, – ne vienas jau ištiesė pagalbos ranką savo artimui.

Ačiū Jums!

Džiaugiamės galėdami būti Jūsų broliais ir sesėmis.

Lietuvių skautų sąjunga,
v.s.fil. Gintautas Taoras
LSS Tarybos pirmininkas

EUROPOS PARLAMENTO RINKIMAI (I): „TAUTOS PRISIKĖLIMO“ IR „FRONTO“ PARTIJOS

ANDRIUS NAVICKAS

Birželio 7-ąją rinksime atstovus į Europos Parlamentą (EP). Ką tik vykusiose Prezidento rinkimuose balsavo tik kiek daugiau nei pusė visų rinkėjų. Neabejoju, jog Europarlamento rinkimuose dalyvaus vos keliasdešimt nuošimčių žmonių. Juk tradiciškai aktyviausiai žmonės renka Prezidentą, antroje vietoje – Seimas, o Europos Parlamento reikalai daugumai atrodo tolimi ir nereikšmingi. Visgi tiems, kuriems nėra tas pat, kas atstovaus Lietuvai ir kokius sprendimus Europos Parlamentas priims, siūlau įdėmiau pažvelgti į tai, iš ko mes galime rinktis. (...)

Nr. 1. Tautos prisikėlimo partija

Saulėlydžio nuojauta

Pirmoji EP rinkimų biuletenyje bus įrašyta Tautos prisikėlimo partija (TPP). Galima teigti, jog šie rinkimai bus lakmuso popierėlis, leisiantis įvertinti aplink Arūną Valinską suburtos „chebros“ politines perspektyvas. Po gana įspūdingo pasirodymo per Seimo rinkimus ir skrydžio į valdančiosios koalicijos aukštumas „prisikėlimams“ prasidėjo kur kas niuresnis periodas. Pirmą, labai greitai buvo galima įsitikinti, kad skubotai suburta partija nėra vieninga ir visiškai „grybauja“ politiniame gyvenime. Tiesa, Lietuvoje šou verslas ir politika labai supanašėja, tačiau visgi tam tikrų skirtumų kol kas išlieka, ir jie, regis, „prisikėlimams“ gerokai nervina. Pavyzdžiui, naujiesiems politikams sunku suprasti, kodėl ribojama jų teisė koncertuoti, ir jie verčiami mardyti nuobodžiame įstatymų leidybos purvyne. Be to, Valinskas, nors ir atlieka Seimo pirmininko vaidmenį, vaikšto kostiumuotas ir aukštai pakėlęs galvą, tačiau į solidų ir perspektyvų politiką nepanašus, ir tiek. Net nepavyko tapti kandidatu į Prezidentus, o juk svajota, jog Lietuvos žmonės gėles po kojomis klos ir ant rankų neš jį į šalies vadovo pareigas. Vietoj to – vis gilėjanti vertinimų duobė, rietenos viduje, rėmėjų nepasitenkinimas ir visiškai neaiškios perspektyvos.

Tiesa, jei pavyktų per rinkimus sužibėti, tai galėtų reikšti antrąjį „prisikėlimų“ kvėpavimą. Tačiau, panašu, kad vien didelio noro prasiibrauti į EP nepakaks. Tuo labiau jog šnypštu baigėsi derybos su politine jėga „Libertas“. Sklando įvairūs gandai, dėl ko nepavyko sutarti. (...)

Kai noro daug daugiau nei kompetencijos

Tikrai nenoriu sumenkinti į sąrašą įrašytų žmonių. Kiekvienas iš jų savaip gabus. Tačiau bent man sunku kurį nors vieną iš jų įsivaizduoti kaip mūsų atstovą EP: 1. Saulius Stoma; 2. Daiva Tamošiūnaitė-Budrė; 3. Nina Barbora Evans; 4. Laimontas Dinius; 5. Rokas Žilinskas; 6. Mečislovas Subelis; 7. Donaldas Meizelytė-Svilienė; 8. Ligita Kernagis; 9. Kęstutis Rupulevičius; 10. Donatas Bukelis.

Sąrašo priekyje – neabejotinai labiausiai patyręs ir raštingiausias. Stoma gerai pažįsta Lietuvos politines realijas. Tiesa, drįstu teigti, apie Europos Sąjungos institucijų veiklą

nusimano kur kas mažiau. Regis, niekada jam nebuvo būdingas didesnis dėmesys ES reikalams. Nors ką gali žinoti, kas kito žmogaus širdyje ar galvoje. Kiek stebina ir tai, jog Stomos balso Seime praktiškai nesigirdi. O juk priklauso valdančiajai daugumai, prieš rinkimus jis labai garsiai kalbėjo apie esminių permainų siekį. Tiesa, jau po rinkimų teko matyti, kaip vienoje laidoje Stoma karčiai atsiduso ir pasakė, jog yra nusivylęs didele dalimi „prisikėlimų“. Esą viskas turėjo būti ne taip. Kaip? Spėju, jog, jei Europarlamento rinkimuose „prisikėlimams“ nepasiseks, Stoma ilgai šioje „chebroje“ neturėtų užsibūti ir po kurio laiko jį išvysime kurioje nors kitoje Seimo frakcijoje.

Ką galima pasakyti apie kitus sąrašo narius? Turtingiausias „prisikėlimis“, kailinių verslo magnatas Mečislovas Subelis liko tik šeštas. Anekdotų herojumi tapęs parlamentar Rokas Žilinskas – penktas. Nelabai įsivaizduoju, ką jie darytų Europarlamente. Kaip ir likusieji sąrašo nariai. Gerai, kad tai jiems, regis, negresia. (...)

Lietuviškas skaidrumas prieš europietišką demokratiją

TPP pasirinktas šūkis rinkimuose „Gražinkime Europą Lietuvai. Gražinkime Europą žmonėms.“ Šūkis skambus ir patrauklus. Tiesa, kelia ir klausimų: kas tą Europą pavogė iš Lietuvos ir kas Europą pavogė iš europiečių apskritai? „Prisikėlimų“ atsakymas – biurokratai. Esą pernelg biurokratizuota ES nėra patraukli, todėl reikia kurti skaidresnę, atviresnę, mažiau standartizuotą.

Sunku nesutikti, tačiau kai lietuvaičiai, kurie niekaip nenori susitakinti su mintimi, kad, tapus parlamentarais, nebedera dalyvauti šou versle, pradeda postringauti, jog EP per pastaruosius metus buvo žinomas dėl neskaidrios politikos, ir lietuvaičiai dabar parodys skaidraus darbo pavyzdį – skamba tragikomiškai. Taip pat skamba ir programos „perliukas“: „Naujoji Europa turi būti geresnė visiems.“ Siūlau dar kartą perskaityti pastarąjį teiginį ir pagalvoti, kas juo pasakoma. Tai, kad kitos partijos veikiausiai nori blogesnės Europos?

Vienas iš pagrindinių programos taikinių – Europos Komisija. Esą ši tiesiogiai nerinkta institucija turi pernelg daug galių. Svarbus teiginys, tačiau galiu lažintis, jei bet kurio TPP sąrašo nario paprašytume pagrįsti, kodėl būtent taip siūloma reformuoti Europos Komisiją, išgirstume tik mykimą. Galbūt jie perskaitė programą, kurią siūlo per rinkimus. Tačiau esu tvirtai įsitikinęs, kad tai programa, kurią jiems kažkas parašė ir apie kurią diskutuoti nė vienam „prisikėlimui“ nėra ūpo.

Nemanau, kad labai daug ką pasako ir tokios programos tezės, jog „Europos įstaigos turi elgtis su visomis religijomis ir pasaulėžiūromis vienodai.“ Taip pat nėra iki galo aišku, ką reiškia teiginys: „Gyventojai turi lygias teises nepriklausomai nuo savo seksualinės orientacijos.“ Kaip šios teisės pasireiškia? Ar tai susiję tik su darbo rinka, ar ir su socialiniais santykiais? Kas keistina dabartinėje padėtyje?

Nukelta į 9 psl.



ROMUALDAS KRIAUCIŪNAS

Amerika gavo, ką užsitarnavo

Maždaug tokią išvadą daro Beth Azar savo straipsnyje, išspausdintame 2009 m. sausio mėn. „Monitor on Psychology“ žurnale. Ekonominės krizės naujienos, analizės ir pranašystės vyrąja Amerikos ir pasaulio žiniasklaidoje. Į tas diskusijas įsiliejo visi, pradedant ekonomistais, bankininkais, baigiant šeiminkėmis ir psichologais.

Kalbama apie šykščius skolintojus, šykščius bankininkus, šykščius fabrikantus ir šykščius amerikiečius, kurie prasiskolino stengdamiesi finansuoti nepateisinamą savo gyvenimo lygį. Jie sukūrė didelę dabartinės ekonominės krizės dalį. Blika klausimas – ar dėl to kaltas individas ar didėjanti materialistinė kultūra? Kitas psichologas Tim Kasser iš Knox kolegijos galvoja, kad Amerikos ekonominė sistema tiesiog natūraliai turimas bėdas sukūrė: „Mūsų turima kapitalizmo forma skatina materialistines vertybes; tyrimai rodo, kad materialistiški žmonės savo prekybiniuose santykiuose yra daugiau linkę neetiškai elgtis ir kitais manipuluoti savo užgaidoms.“

Amerikos korporacinis kapitalizmas, kartu su Anglijos, Australijos ir Kanados, pabrėžias didelę ekonominę konkurenciją, skatina materializmą daugiau, negu bendradarbiavimu pagrįstas kapitalizmas. Tai Jeruzalės universiteto psichologo Shalom Schwartz išvada. Jis palygino aukštos konkurencijos kapitalizmą su bendradarbiaujančio kapitalizmo rūšimi. Prie pastarosios priskiriama Austrijos, Vokietijos ir Norvegijos kapitalistinė sistema. Šiose šalyse stengiamasi iškilusius sunkumus tarp ekonomikos ir bendruomenės interesų tvarkyti strateginiu kooperavimu. O Amerikoje ypatingai pabrėžiama laisvos rinkos diktuojama konkurencija.

Kaip buvo tikėtasi, rasta, kad žmonės, gyvenantys didesnės konkurencijos aplinkoje, daugiau rūpinasi pinigais, turima įtaka bei pasiekimais, negu žmonės, gyvenantys daugiau bendradarbiaujančioje aplinkoje. Tiesiog duomenys paremia išvadą, kad daugiau pinigais besirūpinantys mažiau sielojasi dėl santykių su kitais bei dėl bendruomenės gerovės. Panašių išvadų priėjo ir kita grupė, radusi, kad su didėjančiu prisirišimu prie pinigų noras kitiems padėti sumažėja. Kitoje studijoje psichologė Katherine Vohs priėjo išvados, kad turtu besirūpinantys laikėsi atokiau nuo kitų, toliau nuo kitų sėdėjo bandymo metu ir uždavinius sprendė savarankiškai, o ne grupėje su kitais.

„Pinigai ir bendruomenė nėra suderinami, nes jie priklauso skirtingoms motyvacinėms sistemoms“, teigia Kasser. Jo nuomone, pastangos padėti bendruomenei ir artimų santykių su kitais vystymas patenkina vidinį psichologinį poreikį, o finansinis pasiekimas patenkina išorinį poreikį susilaukti atpildo ir kitų pripažinimo. Amerikoje praktikuojama atpildo sistema kartais tiesiog skatina neetišką elgesį. Bendrovės, kurios ypač skatina rezultatų siekimą, bet sugundo joms dirbančius tų rezultatų siekti bet kokia – etiška ar ne etiška – kaina.

Tai, ką matome šiuo metu, neatsirado per naktį. Kai kurie galvoja, kad visa tai prasidėjo prieš maždaug 25 metus. Tiesiog savižudiškas prisirišimas ir priklausomumas nuo materialinių gėrybių bei buitinių pataravimų prašyte prašomi terminologijos, padedančios suprasti išsilaisvinimą nuo adikcijos. Gerai yra žinomas Anoniminių alkoholikų sąjūdis. Taip pat plinta anoniminių narkomanų ir anoniminių persivalgytojų tinklai. Kurt Anderson „Time“ žurnale 2009 m. balandžio 6 d. siūlo „Bubbleholics Anonymous“ („Anoniminio burbulo“) trijų punktų receptą:

(1) Reikia prisipažinti, kad esame bejėgiai, pasidavę lengvai prieinamo pinigų įpročiui, pigiai gaunamiems degalams ir prabangiam gyvenimui. To pasekmėje mūsų gyvenimas tapo nebesuvaldomas; (2) Reikia asmeniškai ir kolektyviai save įtikinti, kad yra įmanoma save sugrąžinti į normalią psichinę būseną ir normalų gyvenimą; (3) Reikia peržiūrėti savo moralines vertybes ir būti pasiruošusiems atsikratyti tam tikrų charakterio ydų.

Kol žalingo įpročio – adikcijos – vergai pagaliau susitvarko, reikia pereiti tam tikros kančios laikotarpį. Tokiame laikotarpyje mes kaip tik ir esame. Ekonominė suirutė, padidinta diržų susiveržimo, yra gimininga narkomanų nervingumui, prakaitavimui bei nerimui. Tai gali būti panašiau ne į narkomaniškos adikcijos, bet į blogų įpročių sumažinimą. Tad nereikia visiškai sustabdyti savo ekonominio gyvenimo. Tereikia jį sutramdyti. Turime, tiesiog privalome save išmokyti skolinis ir pirkti saikingiau ir atsakingiau. Burt Anderson kalba apie naują Amerikos viziją, paremtą ekonominiu saikingumu, o ne visišku susivaldymu ar ekonominiu apsimarinimu.

Yra galvojančių, kad politiniai pokyčiai Washington, DC, gali apsunskinti krašto pastangas vėl atsistoti ant stiprių ekonominių kojų. Neseniai su pasididžiavimu buvo skatinamas sąžiningas darbas, asmeninė atsakomybė, savigarba ir pasiekimas. Dabar lyg pabrėžiamas vidutiniškumas ir pavydas geriau gyvenantiems. Prezidento John F. Kennedy mestas šūkis „Neklaus, ką gali gauti iš savo krašto, bet žiūrėk, ką gali pats duoti“ apšvertęs aukštyn kojom skamba taip: „Neklaus, ką gali kraštui duoti, bet žiūrėk, ką iš krašto gali pats gauti.“ Tokia nieko gero nežadanti filosofija veda į tai, ko užsitarnavome.

PHILADELPHIA, PA

Paminėtos Šv. Andriejaus parapijos ir jos klebono sukaktys

ALGIMANTAS GEČYS

Sekmadienį, balandžio 26 d., Philadelphia lietuviai ir atsilankę amerikiečiai svečiai Šv. Andriejaus lietuvių parapijoje atšventė tris parapijai reikšmingas sukaktis: kun. Petro Burkausko 10 metų klebonavimo, 30 metų kunigystės šventimų ir Šv. Andriejaus parapijos įkūrimo 85 metų sukaktis. Gausiai atsilankiusiems tikintiems padėkos Mišias aukojo jubilias klebonas, asistuojant lietuvių kilmės „parapijos sūnui“ diakonui Vincent Thompson. Mišių metu giedojo „Laisvės“ choras, vadovaujamas Ilonos Babinskiėnės, skaitinius skaitė parapijos finansų komisijos pirm. Dalia Jakienė. Tikinčiųjų maldoje prašė sveikatos ir ištvermės savajam klebonui, reiškė viltį, kad Šv. Andriejaus parapija dar ilgai tarnaus lietuvių tikinčiųjų poreikiams.

Po Mišių Parapijos komiteto kvietimu rinkomės naujai suremontuotoje parapijos salėje vaisėms ir oficialiam sukakčių paminėjimui. Nuotaijingai grojant Lynn Cox vadovaujamai „Kaimo kapelai“, arti pusantrų šimto atsilankiusių grožėjosi visiškai atnaujinta parapijos sale, negailėdami pagyrimų lietuvių šeiminkų su ruošoms šaunioms vaisėms. Parapijos komiteto nario dr. Jono Duncios pakeltą tostą „Laisvės“ choras palydėjo tradicine „Ilgiausių metų“ daina. Visa publika įsijungė su „Valio, valio“.

Oficialiai programos daliai vadovavo parapijos komiteto narė Teresė Gečienė. Apgailestaudama, kad salės talpa vertė riboti svečių skaičių, ji pasveikino atvykusius klebono Burkausko artimuosius, draugus ir kaimynystėje veikiančių bei su parapija artimai bendradarbiaujančių amerikiečių organizacijų atstovus. Gečienė pastebėjo, kad nors šiandien švenčiame kun. Petro 10 metų klebonavimo sukaktį, jo šioje parapijoje darbuojasi jau 17 metų. Taigi, apaštalavi-



Šv. Andriejaus parapijos kleboną Philadelphia lietuvių skautų vardu sveikina sktn. Laima Bagdonavičienė.

mui tarp lietuvių jis yra paskyręs daugiau kaip pusę savo kunigystės metų. Ji trumpai sugrįžo prisiminti savo ir daugelio čia esančių pirmą pažintį su kun. Petru. Tai buvo prieš maždaug 23 metus, kai daugelis net svajoti nedrįsime, kad Lietuva gali būti laisva. Jaunas lietuvių kilmės vienuolis kunigas, besidarbuojantis lenkų tėvų paulinų vadovaujamoje Our Lady of Czestachova šventovėje (Doylestown, Pennsylvania), ryžosi surengti Maldos dieną už Lietuvą ir paprašė keleto Philadelphia lietuvių jam talkinti. Kvietimą priėmė, ypač kad ši Šv. Marijos šventovė jau tuo metu buvo JAV plačiai žinoma, o JAV katalikų vyskupų konferencija jai buvo suteikusi tautinės šventovės (national shrine) vardą. Joje buvo lankęsis ir JAV prezidentas Lyndon Johnson. Pirmoji kun. Burkausko (tada žinomo vienuoliškuoju Timotiejaus vardu) ruošta Maldos diena už Lietuvą įvyko 1986 metų birželį ir siekė

paminėti Lietuvos okupaciją ir trėmimus Sibiran. Antroji maldos diena vyko jau Sąjūdžiui ateinant į gyvenimą – 1988-aisiais, trečioji – 1991 metais, kada jau buvo atkurta Lietuvos nepriklausomybė. Tada kartu su iš Lietuvos atvykusiu Vilkaviškio vyskupijos valdytoju, marijonu vysk. J. Žemaičiu dėkojome Dievui už atgautą laisvę ir prisiminėme ant jos aukuro paaukotas gyvybes. Į kun. Burkausko organizuotas maldos dienas už Lietuvą ekskursijos atvykdavo autobusais iš JAV rytinio pakraščio tolimiausių telkinių, maldininkai suvažiuodavo šimtais automobilių. Su mažomis išimtimis dalyvaudavo veik visa Philadelphia Lietuvių Bendruomenė, moterys, pasipuošusios tautiniais drabužiais. Kun. Burkauskas ne tik šventovę, bet ir ketvirčio mylios į šventovę vedantį kelią išpuošdavo Lietuvos vėliavomis.

Savo žodį Gečienė baigė pastebėdama: „Aš esu įsitikinusi, kad kun. Petro organizuotos Maldos dienos padėjo išmelsti Lietuvai laisvę ir nepriklausomybę. Maldos dienų dėka, Dievo malonė nusileido ir ant Šv. Andriejaus parapijos. Buvusiam klebonui a.a. kun. Kajetonui Sakalauskui dėl sveikatos pasitraukus iš klebono pareigų, ir Philadelphia arkivyskupijai svarstant parapijos uždarymą, kun. Petras atvažiuodavo iš vienuolyno mums atlaikyti Mišių. Jaunam, bet ryžtingam parapijos komitetui iš arkivyskupijos vadovų išsiderėjus parapiją palikti tolimesnei lietuvių sielovadai, kun. Petras Vatikano paprašė būti atleistas nuo vienuoliškų įžadų. Philadelphia arkivyskupo kardinolo Anthony Bevelaqua sprendimu, kun. Burkauskas prieš septyniolika metų tapo parapijos administratoriumi, o prieš dešimt metų buvo paaukštintas į klebonus.“ Šiuo metu kun. Petras taip pat eina ir Šv. Kazimiero lietuvių parapijos klebono pareigas.

Būtina paminėti, kad kun. Petro pastangomis Šv. Andriejaus bažnyčios altorius buvo atnaujintas, virš altoriaus nutapytos Šiluvos Marijos, kankinio arkivysk. Mečislovo Reinio ir kazimieriečių steigėjos motinos Marijos Kaupaitės freskos, bažnyčioje atsirado lietuviški papuošimai, lie-

tuviškos bažnytinės vėliavos, palaimintojo arkivysk. J. Matulaičio portretas, įkurta koplytėlė prisiminti trėmimus Sibiran. Šioje koplytėlėje priglaustas prieš pusšimtį metų užsidačiusios Chester, PA Wilna (!) Aušros vartų Marijos paveikslas.

Parapijos klebonija – tikras lietuvių liaudies dirbinių muziejus. Joje rasime kun. Petro lankymosi Lietuvoje metu sukauptus liaudies meno rodinius. Norime tikėti, kad lietuvių kalba mums Mišias laikantis kun. Petras vieną dieną nustebins parapijiečius ir lietuvių kalba pasakytu pamokslu.

Sukaktuvininką kun. Petrą sveikino Šv. Andriejaus parapijoje veikiančios V. Krėvės lituanistinės mokyklos mokiniai, Philadelphia LB apylinkės valdybos ko-pirm. Roma Krušinskienė, JAV LB Krašto valdybos vardu vicepirm. Rimas Gedeika, ateitininkų vardu – dr. Onilė Šeštoienė, skautų vardu – Laima Bagdonavičienė, Tautodailės instituto vardu – Danutė Surdėnienė. Spring Garden piliečių sambūrio vardu kalbėjo ir dėkojo viceprezidentas Hustino Navarro. Pažymint kun. Petro teikiamą paramą lietuvių veiklai, LB apylinkės valdyba ir JAV LB Krašto valdyba įteikė jam specialius padėkos žymenis. Choras „Laisvė“ padainavo keletą dainų.

Paminėjimą suruošė parapijos komiteto nariai: Peggy Burnett, Kelly Durost, Teresė Gečienė, Dalia Jakienė, Dalia Kairiūkštienė, Antanas Krušinskas, Ellie Piotrovsky, Angelė Puodžiūnienė, Marytė ir Vytautas Sušinskai. Parapijos komiteto nariais taip pat yra Renata Kučienė, Janina Marmokienė ir Audrius Palionis. Gema Kreivėnaitė talkino su dekoracijomis. Trumpai vaišėse svečiavosi iš šiaurinės New Jersey atvykęs, iš Šv. Andriejaus parapijos kilęs kun. Danielius Staniškis. Parapijos sukakčių puota baigta kun. Burkausko padėkos žodžiu ir malda.

Kai prisimename, kad Šv. Andriejaus lietuvių parapiją prieš 17 metų Philadelphia arkivyskupija buvo nusprendusi uždaryti, negali netikėti Dievo apvaizda ir tvirtu parapijiečių ryžtu išsaugoti lietuvišką paveldą – Šv. Andriejaus bažnyčią.



Vinco Krėvės mokyklos mokiniai sveikina Šv. Andriejaus parapijos kleboną kun. Petrą Burkauską jo dviejų jubiliejų proga. Gėles įteikia Aistė Balčiūnaitė ir mažieji mokiniai. Už jų viduryje stovi mažųjų mokytoja Gaja Stirbytė.

Rimo Gedeikos nuotr.

Komentaras

Lituanistikos katedros UIC ateitis ir jos likimo sprendimas

DR. STASYS BAČKAITIS

Dar ne visai prieš metus, 2008 m. birželio 7 d., „Drauge“ prof. Giedrius Subačius straipsnyje „PLB Lituanistikos katedros šiandiena“ labai šviesiai apibūdino UIC katedros veiklą, jos didelius pasiekimus lituanistikos srityje, nurodė ją esant magnetu lietuvių studentams universitete „užsiimti tam tikra lietuviška lituanistine veikla.“ Jis užbaigė teigdamas, kad „katedra, be kita ko, plačiai kaip niekada iki šiol skleidžia pasauliui pažintį su lietuvių kultūra. Paskaitų klausos ir ne lietuvių kilmės studentai. Katedra tapo forpostu už Lietuvos ribų, lituanistikos ambasada, išduodančia kultūros vizas į Lietuvą“.

Paskaitęs šiuos sakinius, negali nieko kito daryti, kaip gėrėtis tuo, kad PLB katedros vizija buvo pasiekta. Deja, vos 8 mėnesiams praėjus, jau „Draugo“ vasario 5 d. numeryje, skaitome naują Subačiaus straipsnį „PLB Lituanistikos katedros būklė Illinojaus universitete Čikagoje“.

Jis rašo: „PLB Lituanistikos katedra Illinojaus universitete Čikagoje išgyvena permąšinį laiką. Nuo 2007 metų rudens semestro, tik tapęs dekanu prof. dr. Dwight McBride, uždarė lituanistines magistro ir daktaro programas. Neišvarė anksčiau pradėjusių studijuoti studentų, bet nebeleidžia priimti naujų (...). Susitikęs

su Lituanistikos katedros vedėja prof. Violeta Kelertiene dekanas sakė, kad mūsų lietuvių programos yra nuostolingos ir jis negali išlaikyti magistro ir daktaro programų. Tada atrodė, kad dekanas tik tariasi, tik svarsto, kaip pasielgti. Bet, antra vertus, McBride pasakė, kad iš viso nori susiaurinti viso mūsų Slavų ir baltų kalbų ir literatūrų departamento dėstytojų apimtį (...). Lituanistikos atveju dekanas ne tik nustojo priimti studentus į magistro bei daktaro programas, bet ir dvigubai sumažino lietuvių kalbos kursų: kas semestrą turėdavome po du lietuvių kalbos kursus, o nuo 2007 metų McBride paliko tik vieną kursą per semestrą (...). Naujasis dekanas McBride be jokio paaiškinimo uždraudė kviešti dėstytoją iš Lietuvos – nors universitetui tai labai apsimokėjo ir finansiškai (...).“

Toliau Subačius rašo: „Visą 2008 metų pavasario semestrą stengėmės išsiaiškinti, ko dekanas norėtų, kad pagerintume Lituanistikos programą. Tačiau su juo susitikti nebuvo galima, jis nepriėmė mūsų (...) Formalią sutartį (angl. Gift Agreement) iš lietuvių pusės su UIC pasirašė Pasaulio Lietuvių Bendruomenės (PLB) fondas. 2008 m. balandžio 9 d. PLB fondo vardu parašytas laiškas dekanui su reikalavimu laikytis sutarties dėl Lituanistikos katedros įsteigimo ir jos veikimo sąlygų ir vėl atidaryti priėmimą į magistro ir daktaro programas. Tada dekanas McBride atsakė, kad jis ketina išlaikyti lituanistikos katedrą ir bakalauro lygio studijas (undergraduate), bet kad magistro ir daktaro programos nebus tęsiamos. Dekanas jautėsi nenusižengęs sutarčiai su lietuviomis.“

Vasarą Vytautas Kamantas, PLB fondo pirmininkas, parašė antrą laišką dekanui, vėl ragindamas kuo greičiau atidaryti magistro ir daktaro programas. Vasarą taip pat prof. Kelertienė išėjo į pensiją. Lituanistikos dėstytojų pajėgos, užuot augusios, vėl sumažėjo. Į visus mėginimus tartis skelbti konkursą užimti Kelertienės vietai vėl nesulaukta jokios palankios reakcijos iš McBride administracijos. McBride vėl pasinaudojo proga sutaupti lėšų lituanistinių programų sąskaita (...).

Pagaliam dekanas susiprato, kad jis turi pakviesti pasitarti PLB fondo atstovus (to reikalauja lituanistinės katedros sutartis) (...) Lietuvių Bendruomenės atstovai buvo du kartus susitikę su dekanu McBride, su jo padėjėja Williams ir kitais.

Po tų susitikimų 2009 m. sausio mėnesio pradžioje dekanas pavaduotoja Williams mane vėl pasikvietė ir pasakė, kad universitetas liko prie savo nuomonės: jei nebus surinkta daug papildomų lėšų, naujo profesoriaus konkursas nebus skelbiamas, ir aš vienas turėsiu dėstyti tokius lituanistinius ar su lituanistika susijusius kursus, į kuriuos susirinks studentų. O tada, kai savo studijas doktorantūroje pabaigs dabartinės studentės Illinojaus universitetas Čikagoje nustos teikęs lituanistikos magistro ir daktaro laipsnius.“

Vasario 5 d. „Drauge“ paskelbtame straipsnyje, naujai įsikūrusi UIC Lietuvių studentų asociacija pasisakė apie padėtį universitete – jie nori studijuoti lituanistinius dalykus, bet galimybės jiems siaurinašios.

„Draugo“ balandžio 15 d. straipsnyje Subačius rašo: „Iš tiesų PLB Lituanistikos katedros Illinojaus universitetas tarsi neketina uždaryti visai. Dabar jis panaikino dalį programų – būtent magistro ir daktarato. Tačiau faktas yra toks, kad UIC lituanistika pažeminta iš aukščiausio lygio studijų iki žemiausio. O tik daktaro studijas turinti lituanistika gali būti lygiaverte tarp kitų mokslų.“

Toliau Subačius mini, jog per 25 metus pasaulio lietuvių indėlis padidėjo nuo 600,000 dolerių iki 1 mln. 600 tūkst. dolerių. Į patį Katedros fondą UIC nieko neįdėjo, bet išlaikė du lituanistikos profesorius. Tačiau studentai taip pat mokėjo universitetui už lankomus lituanistikos kursus, o jų per metus dabar išklauso bene 120 studentų. „Bet dekanatas neatrodo norintis kalbėtis apie šias visas lėšas. Universitetui atrodo pakanka pasakyti, jog dviejų profesorių bei doktorato programų jis išlaikyti negalys.“ Toliau Subačius pamini, jog iki šiol katedroje studijas užbaigė 21 magistrantai ir trys doktorantai ir dar du baigia studijas. Be to, Katedroje su įvairiomis stipendijomis lankėsi ir dėstė bene du tuzinai profesorių ir mokslininkų ne tik iš Lietuvos, bet ir iš kitų kraštų.

•••

Šių faktų akivaizdoje nemanyčiau, kad kultūrai nors klausimas dėl Lituanistikos katedros vertės. Tačiau neatrodo, kad PLB atstovų pastangos pakeisti universiteto nuomonę šiuo klausimu pajudėjo nors kiek į priekį. Man net neaišku, ar PLB sutartyje buvo įvardyti Lituanistinės katedros mokslo lygiai, tačiau iš susirašinėjimo su Subačiumi atrodo, kad tai nebuvo padaryta. Tad atrodytų, kad UIC turi pilną teisę šią programą mažinti pagal savo nužiūrą. Neteko nieko daugiau sužinoti, kokie numatomi ėjimai iš PLB Lituanistinės katedros pusės šią susidariusią padėtį ištaisyti.

Atrodytų, kad galimos kelios al-

ternatyvos:

1. PLB padidintas spaudimas UIC, prašant atstatyti magistro ir doktorantūros programas esamos sutarties rėmuose: tam aiškiai galėtų prisidėti vietinių gyventojų masinis spaudimas – taip, kaip balsuotojai daro per politikus;

2. Netiesiogiai sužinoti, ką, UIC nuomone, reikėtų pakeisti šiuo klausimu, pvz., ką reikšia daug pinigų, ir po to tartis;

3. Užmiršti magistro ir doktorantūros programas UIC, bet reikalauti sustiprinti bakalauro lygio studijas;

4. Nieko nepasiekus, teigti, kad UIC sulaužė sutarties intenciją ir reikalauti indėlio sugražinimo;

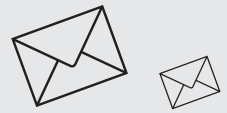
5. Nejudinti šio klausimo su UIC ir pradėti galvoti apie Lituanistinės magistro ir doktorantūros programos įsteigimą kaip vieną iš Lietuvos universitetų filialų Čikagoje. Tokį filialą būtų galima įsteigti pakvietus Vilniaus arba Vytauto Didžiojo universitetus. Jis galėtų veikti paraleliai ir toje pačioje vietoje vienas kitą paremiant su Lietuvių tyrimo ir studijų centru. Gausūs LTSC archyvai būtų ideali vieta studijų ir tyrinėjimo studijoms. Toks filialas galėtų suteikti pripažintus mokslinius laipsnius bei mokslo atveju galėtų išsiplėsti į daug platesnes lankas, pvz., išeivijos istoriją, išeivijos meną ir muziką, išeivijos santykius su Lietuva, išeivijos archyvus, išeivijos indėlį Lietuvai ir JAV ar kitur pasaulyje, išeivijos psichologiją ir sociologinius poreikius ir pan.

Norint tai atlikti, reikėtų gauti sutikimą iš Lietuvos pusės paremti šią veiklą vienu, o gal pusantro etatu.

Baigiant, reikia dar kartą priminti, kad visų pirma PLB turi nedelsiant galutinai išsiaiškinti su UIC dėl Lituanistikos katedros likimo arba jos tolimesnės padėties. Kadangi šis klausimas susijęs su visa JAV išeivija, šio klausimo sprendimo negalime palikti vienam Subačiumi ir keliolikai UIC studentų. Tai ypač keblu pačiam Subačiumi, mat jo paties likimas yra UIC dekanos rankose.

Būtų gerai išgirsti „Draugo“ skaitytojų bei buvusių UIC magistrantų ir doktorantų pamąstymus šiuo klausimu.

Laiškai, nuomonės, komentarai



Rašykite mums el. pašto adresais: redakcija@draugas.org arba dalia.cidzikaite@gmail.com

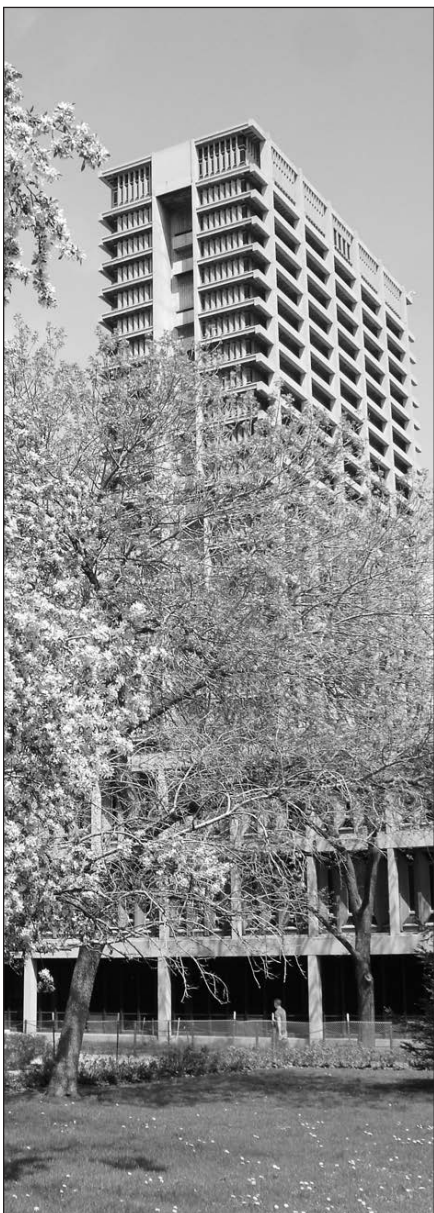
BALSAVUSIEJI UŽSIENYJE TURI REIKŠMĖS

Neseniai „Draugas“ parašė, kad užsienyje Lietuvos prezidento rinkimuose balsavo 14,008 Lietuvos Respublikos piliečių. Tame pačiame puslapyje panaudojus kitus skaičius parodoma, kad tai 52 proc. visų, turinčių teisę balsuoti. Nedaug? Bet juk tik 1.67 proc. skirtumas išsvengė antro balsavimo rato. Tad prisidėjome prie to išsvengimo. O, pagal mano pasiskaičiavimus, balsavusių užsieniečių pačiuose rinkimuose jau 1.0 procentas. Už Dalią Grybauskaitę balsavusių užsienyje – 1.3 proc. Tad skaičiai, nors ir nedideli, nėra nereikš-

mingi.

Čikagoje balsavo apie 983 LR piliečiai. Bet juk net per JAV LB Tarybos rinkimus balsuoja žymiai daugiau. Prieš kiek metų balsuodavo daugiau nei 8,000. Po to juk turėjome didelį lietuvių padaugėjimą. Tad užsibrėžkime padvigubinti mūsų dalyvavimą Europos Parlamento rinkimuose, kurie įvyks po dviejų savaičių. Bent atlikime savo dalį. Tuomet galėsime didžiulius savo balso poveikiu!

Algis Kazlauskas
Orland Park, IL



Šiame UIC pastate įsikūrusi Lituanistikos katedra.

Giedrius Subačiaus nuotr.

Redakcijos pastaba. Skaitytojų laiškuose pateikta nuomonė nebūtinai sutampa su „Draugo“ redakcijos nuomone. Taip pat primename, jog laiško autorius, ypač elektroninio laiško, turi būtinai jį pasirašyti bei nurodyti savo adresą ir telefono numerį. Anoniminių laišku ir laišku be adreso nespausdiname.

Svečių sumažėjo beveik ketvirtadaliu



Daugiausia svečių atvyko iš Rusijos, Lenkijos, Latvijos, Vokietijos, Jungtinės Karalystės.

Vilnius, gegužės 26 d. (ELTA) – Negalutiniais duomenimis, pirmąjį šių metų ketvirtį Lietuvos apgyvendinimo įstaigose apsistojo 21,9 proc. mažiau svečių nei pernai tuo pačiu laikotarpiu.

Statistikos departamento duomenimis, šiemet pirmąjį ketvirtį apgyvendinimo įstaigose – viešbučiuose, svečių namuose, moteliuose, poilsio namuose, sveikatinimo įstaigose – nakvojo 241,5 tūkst. svečių, iš jų 46 proc. – užsieniečių. Palyginti su pirmuoju 2008 m. ketvirčiu, Druskininkų sav. apgyvendinimo įstaigose apsistojo 22,2 proc. mažiau svečių, Neringos sav. – 45 proc., Birštono sav. – 7,3 proc., Palangos sav. – 28,4 proc. mažiau svečių.

Viešbučiuose ir svečių namuose pirmąjį šių metų ketvirtį, palyginti su praėjusių metų tuo pačiu laikotarpiu, apgyvendinta 20,8 proc. mažiau svečių, užsieniečių – 10,5 proc. mažiau. Svečių iš ES šalių apsistojo

16 proc. mažiau. Sumažėjo svečių iš kaimyninių šalių – Estijos, Latvijos, Lenkijos, taip pat iš Vakarų Europos šalių – Jungtinės Karalystės, Ispanijos, Nyderlandų, Italijos, Suomijos. Padaugėjo svečių iš Baltarusijos ir Rusijos.

Daugiausia svečių atvyko iš Rusijos, Lenkijos, Latvijos, Vokietijos, Jungtinės Karalystės.

Pirmojo šių metų ketvirčio viešbučių ir svečių namų numerių užimtumas sudarė 26,4 proc. (2008 m. I ketv. – 35,6 proc.).

Vilniaus miesto viešbučiuose ir svečių namuose pirmąjį šių metų ketvirtį buvo priimta 82,5 tūkst. svečių, arba 19,2 proc. mažiau nei 2008 m. tuo pačiu laikotarpiu, užsieniečių apgyvendinta 62,1 tūkst. – 10,8 proc. mažiau. Pirmojo 2009 m. ketvirčio Vilniaus m. viešbučių ir svečių namų numerių užimtumas sudarė 33,2 proc. (2008 m. I ketv. – 41,8 proc.).

V. Muntianui gresia laisvės atėmimas

Vilnius, gegužės 26 d. (ELTA) – Generalinė prokuratūra Kauno apygardos teismui perdavė baudžiamąją bylą dėl piktnaudžiavimo tarnybine padėtimi ir kyšininkavimo Kauno apskrities viršininko administracijoje. Vienas kaltinamųjų šioje byloje – buvęs Seimo pirmininkas Viktoras Muntianas.

Generalinės prokuratūros Organizuotų nusikaltimų ir korupcijos tyrimų skyriaus prokuroras Aidis Mažeika sakė, kad V. Muntianui pateikti kaltinimai dėl piktnaudžiavimo faktine tarnybine padėtimi, siekiant asmeninės naudos ir dokumentų klastojimo.

V. Muntianui gresia laisvės atėmimas iki 6 metų, kardomoji priemonė nėra paskirta.

Kaltinimai šioje byloje taip pat pateikti buvusiam Kauno apskrities viršininko pavaduotojui Virginijui Vizbarui, buvusiam Kauno miesto vicemerui Antanui Adolui Balučiu, Kauno verslininkams Laimai Barauskienei ir Birutei Jablonskienei. V. Vizbaras kaltinamas didelės vertės kyšio priėmimu, verslininkės – didelės vertės kyšio davimu ir dokumentų klastojimu, A. A. Balutis – pagalba duodant kyšį.

Iš viso šių bylų sudaro trys epizodai, kuriuos sieja V. Vizbaro nusikalstama veikla. Buvęs parlamento vadovas dalyvauja tik viename iš šių epizodų.

Pernai liepą prokurorai buvusiam parlamento vadovui pateikė įtarimus dėl piktnaudžiavimo tarnybine padėtimi organizavimo ir dokumentų klastojimo.

Prieš tai Seimas panaikino V.

Muntiano kaip Seimo nario teisinę neliečiamybę.

Pareigūnų duomenimis, V. Muntianas įtariamas 2007 m. birželį-gruodį organizavęs valstybės tarnautojo – Kauno apskrities viršininko pavaduotojo V. Vizbaro – piktnaudžiavimą tarnybine padėtimi, siekiant asmeninės naudos dėl jam faktiškai priklausantį sklypą.

Be to, būdamas Seimo pirmininku V. Muntianas esą organizavo neteisėtą blokų įkasimą faktiškai jo valdomame sklype, taip siekiant imituoti neva senus pamatus, kad vėliau galėtų toje vietoje pradėti statybas.

V. Muntianas visą laiką neigė kaltę. Tačiau esą nenorėdamas kenkti Seimui ir Pilietinės demokratijos partijai, kuriai tuomet vadovavo, politikas 2008 m. pavasarį atsistatydino iš parlamento pirmininko ir partijos vadovo pareigų.

Po 2008 m. spalį vykusią rinkimų V. Muntianas į parlamentą nebuvo išrinktas.

V. Vizbaras kaltinamas priėmęs 100 tūkst. litų už neteisėtą veikimą, o L. Barauskiene, B. Jablonskiene ir A. A. Balutis – papirkę V. Vizbarą. A. A. Balutis, pasak prokuroro, vienintelis iš visų kaltinamųjų kaltę pripažįsta.

V. Vizbarui gresia laisvės atėmimas iki 8 metų, jam skirta kardomoji priemonė pasižadėjimas neišvykti ir 50 tūkst. litų užstatas. Likusiems kaltinamiesiems gresia nelaisvė iki 4 metų, jiems skirti pasižadėjimai neišvykti.

Teismui perduotą baudžiamąją bylą sudaro 21 tomas dokumentų.

Pritraukti išieivių pinigus gali padėti Korėjos pavyzdys

Vilnius, gegužės 26 d. (Lietuviams.com) – Pasaulinė krizė gali gerokai aptirpdyti išieivių į Lietuvą siunčiamas pinigų sumas. Tarptautinės migracijos organizacijos (TMO) Vilniaus biuro vadovės Audros Sipavičienės manymu, sunkmetis yra puiki proga pasekti Korėjos pavyzdžiu ir nepravalgytas lėšas, kurios sudaro nemažą dalį bendrojo vidaus produkto, tikslingai investuoti.

Seimo Europos informacijos biure vykusiame diskusijoje ji teigė, kad smunkant ekonomikai numatomas esminis piniginių perlaidų, kurias į savo šalis siunčia emigrantai, sumažėjimas. Pasaulio banko spėjimais, šios sumos turėtų sumažėti 5–8 proc. Albanija baiminasi prarasti per 1 mlrd. JAV dolerių, panaši padėtis ir Moldovoje.

Tiesa, pasak A. Sipavičienės, šis kritimas greičiausiai bus kur kas mažesnis nei privataus kapitalo ar finansinės paramos srautų. Be to, TMO Vilniaus biuro vadovė pažymėjo, jog, kaip rodo ankstesnių krizių patirtis, išieivių uždirbtų pinigų siuntimas nėra cikliškas ir ne visada atitinka ekonomikos pakilimus bei nuosmukius.

„Perlaidos dažnai turi atlyginamąją funkciją. Kartais pačios blogiausi spėjimai gali nepasitvirtinti“, – kalbėjo pranešėja.

Oficialūs statistikos duomenys rodo, kad pernai emigrantai į Lietuvą parsivežė apie 4 mlrd. Lt., nors reali suma gali būti du–tris kartus dides-

nė. Viena iš priežasčių, kodėl išieiviai mieliau artimesiems veža grynus pinigus, o ne naudojami bankų paslaugomis, yra itin dideli perlaidų įkainiai.

Beveik tokią pat sumą Lietuvą pasiekė užpernai, daugiau nei 3 mlrd. Lt – 2006 m. Prieš įstojant į Europos Sąjungą perlaidos nesiekdavo 1 mlrd. Lt ar vos perkopdavo šią sumą.

Vien oficialiais kanalais pervesti pinigai pernai sudarė 3,5 proc. bendrojo vidaus produkto ir, anot A. Sipavičienės, prilygo socialinei apsaugai, švietimui ar sveikatos apsaugai skiriamai biudžeto daliai.

TMO Vilniaus biuro vadovė pasiūlė sunkmečiu imtis tikslingesnių šių lėšų pritraukimo politikos: „Mūsų išieivių perlaidos didelės, viršija ‘Mažiečių naftos’ indėlį į biudžetą, bet tikslingo panaudojimo nėra. Jei būtų kitaip, išieivija galėtų daugiau prisidėti prie šalies ūkio gaivinimo. Pusė tos sumos pravalgoma, bet kita pusė gali būti tikslingai panaudota.“

A. Sipavičienė pateikė Korėjos pavyzdį. Ši šalis dabar įgyvendina programą „Nusipirk Korėją“. Per mėnesį korėjiečių išieiviai, daugiausia gyvenantys JAV ir Japonijoje, įsigijo gimtinėje nekilnojamojo turto už daugiau nei 1,2 mlrd. JAV dolerių.

Panaši kampanija buvo pradėta ir 1997 m. per Aziją apėmusią finansų krizę. Tuomet kapitalas investicijoms į Korėjos ūkį buvo sutelkiamas skatinant pirkti korėjietiškus produktus ir pervesti pinigus į šalies bankus.

„Mėlynoji korta“ įsigalios 2011 m.

EU BLUE CARD

THE EUROPEAN UNION WELCOMES HIGHLY EDUCATED PROFESSIONALS

- Created to Reduce Skills Shortage: All highly educated can apply for a renewable, two-year visa.
- Targeted at U.S. Students: Foreign-born graduates of world-leading U.S. colleges and universities will be heavily recruited to “go Blue.”
- Easy and Fast Process: Application process will take 1-3 months.

eu

„Mėlynoji korta“ bus išduodama tik itin kvalifikuotiems asmenims.

Scanpix nuotr.

Atkelta iš 1 psl. Taip pat buvo priimtas sprendimas sugriežtinti baudžiamąsias priemones įmonėms, nelegaliai įdarbinančioms ne kvalifikuotus darbininkus iš šalių, neįmančių į ES sudėti. Šie teisės aktai ES visiškai įsigalios per dvejus metus. Reiškia, „mėlynoji korta“ įsigalios nuo 2011 m.

„Mėlynoji korta“ galios daugiausia 4 metus. Šis dokumentas leis jo turėtojui greičiau gauti leidimą dirbti, lengviau atsivežti savo šeimos narius, gauti socialinį būstą ir įgyti ilgalaikį rezidento statusą.

Tačiau specialistai mano, kad „mėlynoji korta“ negalės varžytis su JAV išduodama „žaliaja korta“, nes mėlynoji galios tik vienoje ES narėje ir neleis laisvai keliauti po visą ES.

Išdirbęs 18 mėnesių vienoje ES valstybėje narėje imigrantas su šeima galės persikelti į kitą Bendrijos šalį ir per mėnesį nuo atvykimo turės pateikti paraišką dėl naujos „mėlynosios kortos“. Tokios sąlygos pareikalavo šalys, siekiančios išsaugoti savo nacionalinį suverenitetą darbo

rinkoje, kaip Vokietija.

Tai, kad „mėlynoji korta“ negalios visoje ES, gerokai sumažina jos patrauklumą, nes šis dokumentas galios tik vienoje konkrečioje rinkoje ir gerokai ribos imigrantų galimybes, mano Briuselyje įsikūrusio ekonominės politikos centro atstovas Jakob von Weizsäcker.

„Tai žingsnis teigiama linkme, tačiau nemanau, kad jis bus sėkmingas, palyginus su JAV, kur ‘žalioji korta’ suteikia daugiau laisvės“, – sakė jis.

„Mėlynoji korta“ bus išduodama tik itin kvalifikuotiems asmenims, su kuriais pasirašyta darbo sutartis, ir pagal kurią asmeniui bus mokama metinė alga, mažiausiai 1,5 karto viršijanti konkrečios ES šalies vidutinį atlyginimą. Ši dalis gali būti sumažinta iki 1,2 karto, jei darbuotojas reikalingas sektoriui, kuriame itin trūksta darbo jėgos. ES narė gali atsisakyti išduoti „mėlynąją kortą“ dėl problemų darbo rinkoje arba tuomet, kai viršijamos nacionalinės kortų išdavimo kvotos.



Pasaulio naujienos



Šiaurės Korėjai susprogdinus branduolinį užtaisą įtakingiausios pasaulio valstybės pareikalavo imtis griežtų atsakomųjų veiksmų. **Scanpix nuotr.**

Pasaulis pasmerkė Šiaurės Korėjos branduolinį bandymą

Vilnius, gegužės 26 d. (BNS) – Jungtinių Tautų (JT) Saugumo Taryba vienbalsiai pasmerkė Šiaurės Korėją, kuri pažeidė šios tarptautinės organizacijos rezoliucijas atlikusi branduolinį bandymą, sakė Saugumo Tarybos (ST) pirmininkas iš Rusijos Vitalij Čiurkin po skubiai sušaukto 15 šalių Tarybos pasitarimo.

ST narės taip pat nusprendė nedelsiant pradėti derinti rezoliuciją, kuri taps atsaku į pastarąjį Šiaurės Korėjos atominio užtaiso bandymą, nurodė V. Čiurkin.

„JAV mano, jog tai yra sunkus tarptautinės teisės pažeidimas ir grėsmė regiono bei tarptautinei taurai ir saugumui“, – savo ruožtu pažymėjo JAV ambasadorė prie JT Susan Rice.

Skubiai sušauktas pasitarimas vyko „P5 + 2“ formatu – jame dalyvavo penkios veto teisę turinčios nuolatinės ST narės – Didžioji Britanija, Kinija, Prancūzija, Rusija ir Jungti-

nės Valstijos – bei Japonija ir Pietų Korėja, dalyvaujančios šešių šalių derybose, kuriose siekiama įtikinti Pchenjaną nutraukti savo branduolinę programą.

Pirmadienį ryte Šiaurės Korėja po žemės susprogdino branduolinį užtaisą, kuris buvo gerokai galingesnis negu pirmasis, Pchenjano išbandytas 2006 m. spalį, ir dėl šio žingsnio sulaukė griežto pasaulio vadovų pasmerkimo.

Pietų Korėja savo kariuomenėje paskelbė kovinės parengties padėtį, o įtakingiausios pasaulio valstybės, nusivylusios nesėkmingomis diplomatinėmis pastangomis pažaboti Pchenjano branduolines ambicijas, pareikalavo imtis griežtų atsakomųjų veiksmų.

Tuo tarpu Šiaurės Korėja ruošiasi išbandyti daugiau artimojo nuotolio raketų Geltonojoje jūroje, pranešė Pietų Korėjos naujienų agentūra „Yonhap“.



Ciklonas „Aila“ sukėlė 4 metrų aukščio potvynio bangą, po kurios apie 430 tūkst. žmonių neteko būstų. **Scanpix nuotr.**

Bangladešą ir Indiją nusiaubė ciklonas

Vilnius, gegužės 26 d. (BNS) – Bangladešas ir Indija pradėjo didelio masto humanitarinės pagalbos operacijas, kai šiaurinę Bengalijos įlankos pakrantę nusiaubęs smarkus ciklonas nusinešė mažiausiai 94 žmonių gyvybes ir paliko be pastogės šimtus tūkstančių gyventojų.

Bangladeše dauguma žuvusiųjų buvo vaikai, kurie nuskendo, kai pirmadienį sausumą pasiekęs ciklonas „Aila“ sukėlė 4 metrų aukščio potvynio bangą. Apie 430 tūkst. žmonių neteko būstų, o kariškių ir civilių gelbėtojų grupės stengėsi nukentėjusius aprūpinti maistu, vandeniu ir įkur-

dinti stovyklose, vyriausybės pareigūnai Dakoje sakė naujienų agentūrai AFP.

Indijos Vakarų Bengalijos valstijoje žuvo mažiausiai 35 žmonės, kai „Aila“ smogė tankiai gyvenamai valstijos sostinei Kolkatai. Pasak šios valstijos humanitarinės pagalbos ministro Mortaz Hossain, stichija vertė medžius ir elektros linijų atramas, daužė automobilius. „Ciklonas visur paliko naikinimo taką. Armija ir pasieniečiai buvo iškviesti valyti nuolaužų ir gabenti pagalbos siuntas į nukentėjusias vietas“, – nurodė ministras.

bendrojo vidaus produkto (BVP) lygi bei sutvarkyti ekonomiką taip, kad pirmenybė būtų teikiama gamybiniam, o ne finansiniam sektoriui.

EUROPA

TBILISIS

Vienas opozicijos vadovų Zurab Dzidziguri mitinge Tbilisyje pareiškė, jog Gruzijos liaudis turi parodyti visam pasauliui, kad nelaiko Michail Saakašvili savo prezidentu ir reikalauja jo atsistatydinimo. Kreipdamasis į susirinkusius Boris Paičadžė stadione daugiau kaip 100 tūkst. žmonių Z. Dzidziguri paragino visus vienu balsu užfiksuoti reikalavimą, kad M. Saakašvili atsistatydintų iš prezidento pareigų. Kalbėdamas apie Gruzijos teritorijos vientisumą jis pabrėžė, kad beveik 30 proc. jos teritorijos „yra okupavęs priešas“.

PARYŽIUS

Prancūzijos prezidentas Nicola Sarkozy oficialiai atidarė karinę bazę Jungtiniuose Arabų Emyratuose (JAE), kuri tapo pirmąja šalies karine baze naftos turtingame Persijos įlankos regione. Paryžius siekia stiprinti savo įtaką šiame regione, kuriame karines bazes taip pat turi JAV ir Didžioji Britanija, siūlydamas mainais stambias gynybos ir branduolinės energetikos sutartis.

VARŠUVA

Užsienyje praėjusiais metais už grotų atsidūrė beveik 7 tūkst. lenkijos piliečių, praneša šalies dienraštis „Metro“. Varšuvos aukštosios vadybininkų mokyklos profesorius Brunon Holysta pažymi, jog lenkai įpratę, kad teismai tėvynėje yra liberalūs, todėl tikisi, kad ir svečiose šalyje galės išsisukti nuo bausmės už nusikaltimą. Pasak mokslininko, tai turi neigiamos įtakos lenkų emigrantams, ypač Didžiojoje Britanijoje ir Airijoje, kur gali būti nubaustas net ir už menkus nusikaltimus.

LONDONAS

Dienraštis „Financial Times“ praneša, kad įtakingų ekonomistų grupė pareiškė, jog Didžioji Britanija gali neatsitiesti po krizės dėl imigrantų trūkumo. „The Ernst & Young Item Club“ pasivadinusį grupę, kurią sudaro ekonomikos specialistai iš įvairių šalies pramonės sektorių, teigia, kad dėl sumažėjusių imigracijos mastų bus sunku išlaikyti esamą

RUSIJA

MASKVA

Kelios dešimtys nežinomų ginkluotų asmenų antradienį naktį užpuolė Uzbekistano nacionalinio saugumo tarnybos ir Vidaus reikalų valdybos pastatus Chanabad mieste, esančiame Andižan srityje prie Kirgizijos sienos. Per sprogimą, kuris labiausiai apgadino Nacionalinio saugumo tarnybos pastatą, žuvo keli teisėsaugos įstaigų darbuotojai, pažymi „Central Asian News“. Žinias apie mėginimą užimti jėgos struktūrų pastatus patvirtina ir agentūra fergana.ru, remdamasi Kirgizijos milicijos darbuotojais.

JAV

WASHINGTON, DC

JAV prezidentas B. Obama NASA administratoriumi atrinko buvusį astronautą Charles Bolden, pranešė Baltieji rūmai. Jeigu Senatas patvirtins šį sprendimą, jūrų pėstininkų atsargos generolas bus pirmas afroamerikietis, vadovausiantis Kosmoso tyrimų agentūrai NASA. B. Obama taip paskelbė pasiūlymą savo rinkimų kampanijos patarėją kosmoso programų klausimais Lori Garver NASA administratoriaus pavaduotoja.

NEW YORK

Pirmadienį anksti rytą Manhattan esančią kavos parduotuvę sudrebino sprogimas, sukėlęs materialinių nuostolių, bet niekas nežuvo ir nebuvo sužeistas. Nedidelis sprogmuo sprogo netoli „Starbucks“ kavos parduotuvės gyvenamajame Manhattan rajone, rytiniame jo pakraštyje. Parduotuvė tuo metu buvo uždaryta.

AFRIKA

MOGADIŠAS

Somalia politiniame gyvenime viešpataujanti suirutė sudaro palankias sąlygas piratavimo klestėjimui. Tačiau apie 200 piratų, susirinkę Somalio šiaurėje, nusprendė mesti šį verslą. Susitikę su vietinių bendruomenių vadovais ir išeiviais iš autonominio Puntlando regiono, jie pažadėjo daugiau nebepiratauti jūrose.

ATLANTIC Express Corp.

1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight

Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.

Air Freight

Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.

Auto Export

Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.

Trucking

Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.

Small Packages

Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Baltarusijoje bei Ukrainoje.

8801 78th Ave **Bridgeview**, IL 60455 **Tel. 1 708-599-9680**
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

MAŽOJI LIETUVA

Tradicinė abėcėlės šventė Ragainės 2-oje vidurinėje mokykloje

L. GLINSKIENĖ

Nemano (Ragainės) 2 vid. mokyklos lietuvių k. ir etnokultūros mokytoja

Šiais 2008–2009 mokslo metais vėl skubėjau į Karaliaučiaus krašto Ragainės 2-ąją vidurinę mokyklą. Čia lietuvių kalbos ir etnokultūros mokiau ketvirtokus ir pirmokus.

Mokyklinis skambutis aidi mokyklose nuo rugsėjo pirmosios. O mokslo metų pabaigoje vėl kviečia visus bendrauti, bendradarbiauti, apibendrinti praėjusių mokslo metų rezultatus, pasidalinti rūpesčiais, pasidžiaugti pasiekimais. Žinojau, kad pirmuosius daigelius pasodinusi rugsėjo 1-ąją, derliaus sulauksiu tik pavasarį.

Rugsėji mane pasitiko jau drąsūs, ūgtelėję, lietuvių kalbos žiniomis praturtėję ketvirtokai ir bailūs pirmokėliai. Jaučiau, kad teks juos širdimi sušildyti, širdimi prakalbinti, širdimi akis atverti. Tokia jau pedagogo duona. Jau skaičiuoju 46-uosius pedagoginio darbo metus. Bet kasmet smagu pajauti, kad savo dienas atiduodu tiems, kuriems esu reikalinga. O ypač čia, Karaliaučiaus krašte, kur dalis mūsų tautiečių sukūrę mišrias šeimas ir ne visi čia sugeba išsaugoti lietuvių kalbą. Ir tada mokytojui lengviau perkelti savo žinių našta ant mažų mokinukų pečių, kai tiki, kad jie pakels, perims ir neš toliau. Todėl ir vėl ryžausi organizuoti lietuviškos abėcėlės šventę pirmokų tėveliams, mokyklos administracijos atstovams, mokytojams.

Kokias žinias subrandino vaikai per mokslo metus? Kiek išmokome lietuviškų žodžių, atskirų temų, kaip įsisavinome lietuvių abėcėlę? Kiek išmokome lietuviškų dainelių ir žaidimų – visa tai parodėme gegužės 21 dieną surengtoje šventėje.

Šventė vyko lietuvių kalbos kabinete, kur vaikučiai, pasipuošę raidžių karūnomis, pristatė lietuvišką abėcėlę. Vėliau dainavome lietuviškas daineles apie raideles, žaidėme žaidimus, akompanuojamas muzikos mokytojo Felikso Alimo. Kad mažieji nepasiklystų lietuviškų žodžių labirinte, jiems padėjau aš, lietuvių kalbos ir etnokultūros mokytoja.

Į kabinetą įstraksėjo „kiškis“. Jis pasveikino pirmokus ir pranešė, kad lietuvių kalbos kabinete yra paslėpęs dovanas pirmokams ir 7 laiškus su užduotimis. Sėkmingai atlikę laiškuose esančias užduotis vaikai sužinos, kur klasėje paslėptos dėžės su dovanomis.

Prasidėjo įdomiausias šventės akimirkos. Buvo ieškomi laišukai su užduotimis. O slėpėsi jie knygoje, po stalu, po kėde, ant spintos.... Radę laišką ir atlikę užduotį, mokiniai sužinojo, kur slėpiasi kitas laiškas. Taip buvo pakartotos svarbiausios išmoktos lietuvių kalbos temos pagal R. Skripkienės vadovėlį „Spindulėlis“ o tėvai susipažino su tuo, ko vaikai



Pristatomos abėcėlės raidės.

J. Glinskio nuotr.

išmoko per pirmuosius mokslo metus.

Ir štai septintasis laiškas kabančių spalvotų balionų virtinėje. Pakartotos spalvos. Lemtingas laiškas slėpėsi mėlynajame balione. Kiek džiaugsmo ir juoko. Teko susprogdinti balioną. Laiške užduotis: padeklamuoti keletą posmų mamytėms ir padainuoti dainą „Mamytei“. Juk neatsitiktinai gegužės mėn. Lietuvoje švenčiama Motinos diena. Apie tai byloja stendas kabinete. Po dainelės vaikai įteikė mamytėms po „obuoliuką“ su savo nuotrauke, kur kitoje obuoliuko pusėje savo rankele lietuviškai užrašė: „Mamytei“ ir savo vardą.

Pagaliau atskleidžiama paslaptis, kur slėpiasi dėžės su dovanomis. Vaikai spintoje rado 2 dėžes. Jose – spalvinimo knygelės su lietuviška abėcėle, saldumynai, sausainiai, sultys. Susėdome prie bendro stalo: mokiniai, tėveliai, mokyklos administracijos atstovai, klasių mokytojos. Pasivaišiname, dalinomės išpūdziais. Mokiniai buvo apdovanoti asmeninėmis dovanėlėmis, padėkos raštais už nepriekaištingą lietuvių kalbos mokymąsi. Pajutau tėvų dėkingumą už galimybę susipažinti kiekvienam su savo vaikų gebėjimais, už lietuvišką valandą.

O aš palinkėjau vaikams geros vasaros, gero poilsio, nuoširdaus bendravimo šeimose nepamirštant ir lietuviško žodžio. Susitarėme vėl susitikti rugsėjį.

Už paramą organizuojant šventę nuoširdžiai dėkoju Tautinių mažumų ir išeivijos departamentui prie LR vyriausybės ir Čikagos MLLD draugijai.

ĮVAIRŪS SKELBIMAI

* **College of DuPage** studentė norėtų išsinuomoti nebrangų butuką netoli koledžo dvejiems metams Lisle, Wheaton, Glenn Ellyn, Lombard, Downers Grove rajonuose. Siūlyti įvairius variantus. Esu tvarkinga nuomininkė. Tel. 630-205-9328.

* **Moteris**, gyvenanti Chicago Ridge, ieško darbo su grįžimu namo tik šeštadieniais. Tel. 708-220-3202.

* **Ieškau** darbo prižiūrėti vaikus, globoti senelius ar kitokio darbo. Būtų šaunu, kad galėčiau kartu atsivesti savo dukrytę. Tel. 708-945-0005.

* **Moteris** ieško (perka) pagyvenusią žmonių priežiūros darbo. Anglų kalba, nevairuoja, patirtis, rekomendacijos. Tel. 773-954-5223.

* **56 metų** moteris gali pakeisti senelių priežiūros darbe nuo šeštadienio pavakario iki sekmadienio vakaro pastoviai. Siūlyti pietiniuose ar pietvakariniuose priemiesčiuose. Vairuoja, anglų kalba, patirtis. Tel. 630-312-8455, palikti žinutę.

* **Moteris** gali pakeisti savaitgaliais žmonių priežiūros darbe Joliet ar aplinkiniuose rajonuose. Tel. 815-725-7033.

* **Maloni**, ramaus būdo moteris ieško senelių slaugos darbo su gyvenimu. Vairuoja, gali dirbti ir kitoje valstijoje. Tel. 630-999-9505.

* **Moteris** ieško pagyvenusią žmonių priežiūros darbo ar ruošos darbo namuose. Gali pakeisti bet kurią dieną. Tel. 312-307-4619.

* **60 m. moteris** ieško darbo lietuvių šeimoje. Turi rekomendacijas, nevairuoja, minimali anglų kalba. Tel. 630-552-4169.



Fotoalbumą „Lietuvių kultūrinis paveldas Amerikoje“ galima įsigyti Čikagoje, – „Lietuvėlėje“ ir Balzeko muziejuje. Lemonte albumą galima pirkti PLC krautuvėlyje „Dovanėlė“. Fotoalbumo kaina 40 dol. Albumą taip pat galima užsisakyti paštu atsispausdinę užsakymo reklamą ir atkarpą iš JAV LB tinklalapio: www.javlb.org. Jei kas turi sunkumų fotoalbumą surasti ar užsisakyti, galite rašyti el. laišką šiuo adresu: lukasad@verizon.net

PASLAUGOS

STASYS CONSTRUCTION

Stalio darbai, rūšių, vonių ir virtuvėlių įrengimas; priestatai; keramikos plytelės; „sidings“, „soffits“, „decks“, „gutters“, plokšti ir „shingle“ stogai; cementas, dažymas. Turiu darbo draudimą. S. Benetis, tel. 630-241-1912

ĮVAIRŪS SKELBIMAI

„Drauge“ galima įsigyti puošnius vestuvinius pakvietimus. Tel. 773-585-9500

Parduodami 36 tomų „Lietuvių Enciklopedijos“, išleistos 1959 m. Bostone. Kaina 250 dol. Tel. 773-585-9500

LIETUVOS KARIO ATSIMINIMAI

Leonas Čerškus

Nr. 25

Iš pagrindų sulikviduoti visus karininkus, daugiau susipratusius puskarininkius bei kareivius ir tuo būdu ištaisyti lietuviškojo korpo komediją, kuri PRIBOV'ui ('Pribaltijiskij osobyj vojennyj okrug') darėsi kaskart pavojingesnė." (Ltn. B. Arūnas „Raudonųjų teroras Varėnos poligone“, „Karys“ Nr. 4, 1941.I.17, psl. 2–3)

Po ilgo maršo pagaliau pasiekęs poligoną, mūsų dalinys išsidėstė prie Varėnėlės ar Varėnės upelio, kuris tekėjo iš Varėnės ežero. Čia buvo sutelkta viena divizija iš taip vadinamo 29-tojo šaulių korpuso. Kita buvusios Nepriklausomos Lietuvos kariuomenės dalis buvo įkurdinta Pabradės poligone. Tokiu būdu bolševikams buvo lengviau rikiuoti ir suvaldyti mūsų karius pagal savo norus.

Gegužės mėnesio viduryje atvykę į Varėnos miškus, mes jau atradome juos knibždančius kitų dalinių kariais. Visi ruošėsi stovyklavietes. Mūsų 17-tas PTO divizionas atsidūrė divizijos išsidėstymo pakraštyje, prie upelio. Iš kitos pusės, visai šalia, savo palapines statė Raitųjų žvalgų būrys (divizionas), o toliau, išilgai upelio, kiti daliniai: Zenitinės artilerijos divizionas, 616 ir 617 artilerijos pulkai, Ryšių batalionas ir 306 atskirasis pionierių batalionas. Divizijos štabas buvo toliau į pietryčius, už geležinkelio.

„Tai sena, buvusio Varėnos artilerijos poligono stovykla, esanti apie 2 km. į šiaurę nuo Varėnos I. Stovykla buvo smėlėtam miške, upių Merkys-Varėnė trikampis, kurio pietiniame kampe Varėnos I miestelio dalis, o šiaurinę kraštinę, su tarpežerėm, užima Varėnės, Glūko, Glūkaičio ir Ežerėlio ežerai. Vakaruose, iš šiaurės į pietus, teka upė Varėnė, stačiais smėlėtais krantais, vietomis iki 2 m gylio, pločio apie 5 m. Per Varėnės upę į stovyklą einantiems keliams pastatyti 2 mediniai tiltai – vienas ties sanatorija, antras ties stovyklos rytiniu kraštu. Prie pat dešiniojo Varėnės kranto eina plentas Alytus-Varėna, kuris prie Varėnos I susikerta su kitu plentu, einančiu iš Merkinės. Rytuose – teka sraunusis Merkys, plikais, smėlėtais krantais. Stovyklos rajone be stovyklavimui pritaikytų pastatų, užsilikusį sena mūrinė geležinkelio stotis su trejetu mūrinių sandėlių ir vandentiekio bokštu. Vakarinė stovyklos pusė – mūriniai džiovininkų sanatorijos pastatai, kuriuose be džiovininkų, buvo ir NKVD agentų. Patį stovyklą yra apsupta natūralinėmis kliūtimis ir labai tiko čia uždaryti teritorinio korpo lietuvių dalinius. Visi iš stovyklos išėjimai buvo uždaryti arba natūralinėmis kliūtimis, arba bolševikų daliniais, jei dar pridėti, kad tarpežerė Varėnos ež. – Glūko ež. buvo užversta vielų kliūtimis, ant tiltų stovėjo rusų sargybos, o stovyklos pakraščiais ir tarpežerėse vaikščiojo patuliai, tai susidarė pilnas koncentracijos stovyklos vaizdas." (B. B. „184 šaulių divizijos veiksmas prieš bolševikus 1941. birželio 22–24 d.“, „Karys“ Nr. 15, 1942.IV.4, psl. 3)

Čia gal dar reiktų paminėti, kad minimoje Varėnos sanatorijoje, kurioje slapstėsi ir NKVD šnipai, 1929 metais gydėsi mano tėvas – savanoris

Kazimieras Čerškus.

Kai vadai nurodė mūsų gyvenamąsias ribas, gavę įsakymą, mes irgi pradėjome statyti palapines ir tvarkyti aplinką. Išsidėstymas buvo labai ankštas, tad palapinės buvo statomos eilėmis, taip pat labai glausčiai, viena visai arti kitos, paliekant tarpus tik tarp eilių. Tie 5 metrų tarpai – takai buvo naudojami rytinėms bei vakarinėms rikiuotėms – patikrinimams. Žemiau, prie upelio, buvo palikta nedidelė aikštelė karinėms pamokoms bei lauko valgyklai, ir virtuvei.

Tam, kad griežtai nubrėžti mūsų dalinio ribą, atskiriančią nuo šalia esančio, vadai įsakė ją nužymėti. Buvo iškasti negilūs grioveliai, o griovelio pakraščiu išklota žolės velėna, nukasta miško pakraštyje. Toks gan ryškus griovelio ir džiūstančios žolės rubežius greit nusidriekė per visą stovyklos teritoriją ir atskyrė mus nuo Žvalgų-raitelių diviziono. Tokia pat velėna buvo panaudota palapinių kraštams prie žemės prislėgti, o taip pat ir vidaus grindų bei guolių išklajimui. Tad šios „statybinės medžiagos“ mums prireikė labai daug – miško pakraštyje didžiulis plotas liko plikas.

„Poligone, kuriame ištisą mėnesį (prieš mums atvykstant – L.C.) dirbo darbo kuopos, nieko kareivių labai nebuvo padaryta, išskyrus gausias duobes, kurių buvo prikasinėta netvarkingomis eilėmis. Tatoi turėjo ženklinti palapinių vietas. (...)

Pirmoji problema, kuri užgūlė viršūnes, buvo palapinių klausimas. Garsusis PRIBOV'as brezentus apskaičiavo dideliu procentiniu pertekliumi, tačiau kai jie pateko į poligoną, pasirodė, kad jų toli gražu neužtenka. Išstis savaitės paskiros kuopos gulėjo po atviru dangumi, kentėdamos šaltas gegužės mėnesio naktis ir kitas pavasarinio oro užmačias. Tuo tarpu politrukai, komisarijai ir kiti tikrieji raudonieji labai erdviai, net su komfortu, įsikūrė, apsigyvendami palapinėse, skirtose 10-čiai žmonių, po du ar net po vieną. Pagaliau žmonės buvo sukimšti į palapines, ir prasidėjo vadinamieji masiniai darbai: pagrindinių kelių nutiesimas, takų pravedimas, Lenino aikštelių bei kampelių įrengimas. Apie užsiėmimus, juo labiau taktinius pratimus, nors buvo susstatomos sieksinės programos, neturėta laiko nei užsiminti. Dienos programoj buvo stropiai laikomasi vieno punkto, būtent – fizaritkos – pusnuogių kareivių, prikeltų anksčiausią rytą (keliamasi buvo 4 valandą Maskvos laiku), ištisą 20 minučių vaikymo, kurį stropiai sekdamo politrukai ir jų pavaduotojai. O paskui kiaurą dieną darbas, darbas be jokio plano, organizacijos.

Sakysime, kuopa iki pietų veda pagrindinį stovyklos kelią, nužvyruoja jį, baltais akmenėliais nužymi, žodžiu, tikro plento veidą priduoda. Baigiant darbą, atvyksta garsusis pulkininkas Vinogradovas (184 šaulių divizijos vado pavaduotojas). Pažiūri, giliai galvojančio žmogaus veidą sudaro ir pasako, girdi, kelias ne vietoje padarytas, neatitinkas bendro stovyklos išplanavimo, taigi, tuojau jį 'užvelenuoti ir praveisti štai toje vietoje.' (Ltn. B. Arūnas) **Bus daugiau.**

Dantų gydytojai

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA

9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS

Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

Širdies ir kraujagyslių ligos

VIDAS J. NEMICKAS, MD
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS

7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

Chirurgai

Dr. PETRAS V. KISIELIUS
Inkstų, pūslės, prostatos

gydymas bei chirurgija
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
630-941-2609

Stuburo ir skausmo ligos

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS-PRUNSKIS, MD
ANDREW J. YU, MD

ir partneriai

Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių,
sužeidimų darbovietėje bei kitų vietų
skausmo diagnozės ir gydymo specialistai.

Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Elk Grove: 847-718-1212
Barrington: 847-852-2000
www.illinoispain.com

Akių ligos

ARAS ŽLIOBA, MD
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA

219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

Vidaus ligos

EDMUNDAS VIŽINAS, MD, S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS

Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

Skelbimų skyriaus
tel. 1-773-585-9500

EUROPOS PARLAMENTO RINKIMAI (I)

Atkelta iš 3 psl.

Subjektyvi nuomonė. Tautos prisikėlimo partijos atstovai į EP nepateks. Progu jie būtų turėję tuo atveju, jei Valinskas būtų sugebėjęs dalyvauti Prezidento rinkimuose. Tai būtų buvusi proga populiarinti ir europarlamentarų sąrašą. Tačiau Seimo pirmininko populiarumas išsisklaidė it dūmai. O dabar sąrašo dalyviai turi kapstyti vien tik savo jėgomis, o jų tikrai nėra daug.

Nr. 2. „Fronto“ partija

Vieningo fronto mitas

„Fronto“ partijos ištakos – grupelė disidentų Socialdemokratų partijoje, tvirtinusių, jog socialdemokratams pasidavę oligarchams ir būtina burti platų kairiosiomss politinėms idėjoms atstovaujantį frontą. Netrukus grupelė papildė Socialistų partijos nariai ir kai kurių profsajungų atstovai. Nepaisant skambios retorikos ir viešo aktyvumo, „Frontas“ labai blankiai pasirodė per Seimo rinkimus. Tiesa, iš karto po jų ėmėsi gatvės akcijų, o vienu iš „Fronto“ vadovų tapęs Audrius Butkevičius net pažadėjo padaryti viską, kad dabartinė valdžia netrukus žlugtų. Esą jis turi didžiulę revoliucijų organizavimo patirtį, kurią panaudos Lietuvoje.

Revoliucija iš tiesų netrukus įvyko. Tik ne Lietuvoje, bet partijos viduje. Prieš pat rinkimų kampanijos pradžią „Frontas“ išplatino pareiškimą, kuriame Butkevičių pašalino ne tik iš rinkimų štabo vadovo pareigų, bet ir iš partijos apskritai. Motyvuota kiek paradoksaliai – esą jis destruktivus ir kartu neveiklus. Tą pačią dieną partijos vicepirmininkas paskelbė, jog ne Butkevičius, bet Algirdas Paleckis pašalintas iš partijos. Esą už ideologinę išdavystę. Netrukus pasirodė trečiasis partijos pranešimas spaudai, kuriame vicepirmininkas A. Pocius pašalintas iš partijos. Politinis bokšas, regis, baigėsi pirmininko pergale. Tačiau apie kokias sėkmės viltis galima kalbėti po tokio bokso?

Silpna A. Paleckio kariauna

„Fronto“ partija įregistravo trylikos žmonių sąrašą, tačiau netrukus paaikšėjo, kad jame bus vienu kandidatu mažiau ir nebus dvylikto sąrašo numerio. Be to, apie norą pasitraukti iš sąrašo pareiškė ir Stanislavas Ladinskis. Esą dėl to, jog turi įtarimų, kad Paleckis neskaidriai naudoja partijai paaukotas lėšas. Tiesa, Vyriausios rinkimų komisijos puslapyje Ladinskio pavardė liko įrašyta: 1. Algirdas Paleckis; 2. Bronislovas Kučinskis; 3. Antanas Čebatariūnas; 4. Natalija Barišauskienė; 5. Gediminas Kiaunė; 6. Sergejus Kozlovskis; 7. Domantas Markauskas; 8. Stanislavas Ladinskis; 9. Deividas Berezauskas; 10. Laima Pauliukienė; 11. Svetlana Šipurova; 13. Edikas Jagevlavičius.

Didžioji dauguma sąrašo žmonių jau dalyvavo Seimo rinkimuose, kur patyrė nesėkmę. Ar ši partija turi neišnaudotų išteklių, paslėptų kozirių per Europarlamento rinkimus? Tikrai ne. Iki vidinių rietenų ji dar galėjo taikytis į „protesto“ balsus, o dabar ir be „frontininkų“ yra kas į juos taikosi, o „Fronto“ pagrindinis uždavinys – ne tiek laimėti, kiek apskritai išgyventi.

Tai liudija ir faktas, kad niekaip nepavyko atrasti „Fronto“ partijos programos EP rinkimuose. Šios partijos interneto svetainė, anksčiau skelbusi visos partijos informaciją, dabar skelbia tik apie Paleckiu nepatenkintų „frontininkų“ veiklą. Šioje svetainėje nėra nė užuominos apie kokią nors programą EP rinkimuose. Kita vertus, o kam programa – jei vilčių ką nors doro nuveikti per rinkimus praktiškai nėra.

Subjektyvi nuomonė. „Fronto“ partija turėtų būti viena iš rinkimų nevykėlių. Tiesa, nemanau, jog bus paskutinė, tačiau nemanau, kad surinks daugiau nei vieną ar du nušimčius rinkėjų balsų.

Sutrumpinta.

Bernardinai.lt



Tautinių šokių grupė „Malūnas“ dalyvaus Lietuvių festivalyje Baltimore.

Lietuvių festivalis Baltimore

Dažnai tenka išgirsti, kad Baltimore lietuvių festivalis yra vienas geriausių etninių grupių festivalių Maryland valstijoje. Šių metų lietuvių festivalio tema: „Tūkstantmečio kultūra“, mat šimet minime tūkstantį metų, kai Lietuvos vardas pirmą kartą buvo paminėtas Quedlinburg (Annales Quedlinburgenses) miesto kronikose.

Kviečiame visus į šį festivalį. Ateikite su šeimomis: seneliai, vaikai, anūkai. Pasikvieskite draugus, pažįstamus, kaimynus, kad visi pajustume mūsų senojo krašto pulsą. Mus linkmins tautinių šokių grupė „Malūnas“. Erdvios patalpos bus užpildytos Baltijos gintarais, įvairiais papuošalais, medžio skulptūromis, namų darbo audiniais, mežginiais ir iš Lietuvos importuotais gaminiais. Veiks Lietuvos karinių pajėgų paroda: ginklai, ženklai, medaliai, žemėlapiai, uniformos, XVII šimtmečio šarvai. Antrojo pasaulinio karo Lietuvos partizanų nuotraukos, uniformos, ginklai – visa tai galės pamatyti žiūro-

vai.

Jūsų alkį malšins skanus lietuviškas maistas, o pasigardžiavimui – namuose kepti tortai, pyragai, pyragaičiai. Nejusite troškulio, nes be amerikietiško „Coors Lite“ alaus ir įvairių vaisvandenių, bus iš Lietuvos importuoto alaus ir taip populiarus Baltimore lietuviško medaus likerio – „Virytos“.

Įėjimas – 4 dol. asmeniui, vaikams iki 10-ties metų – nemokamai. Tad gegužės 30–31 d. kviečiame visus į šį nuostabų, tradicija Baltimore tapusį jau 37-tą metinį Lietuvių festivalį.

Festivalis vyks Catonsville tonville Armory patalpose. Patalpos pritaikytos neįgaliesiems (invalidams), yra pakankami vietos pastatyti automobilius.

Norintys daugiau informacijos kreipkitės į Marytę Patlabą-Patlabaitę telefonu: 410-646-0261.

**JAV LB Baltimore
apylinkės info**

Cicero lietuvių naujienos

EDVARDAS ŠULAITIS

Kaip ir kiekvieną sekmadienį, gegužės 17 d., po kun. dr. Kęstučio Trimako atnašautų šv. Mišių Šv. Antano parapijos bažnyčioje daugiau nei pusšimtis tėvynainių sugūžėjo į patalpas buvusio mokyklos pastate paskanauti kavutės ir pabendrauti.

Čia išgirsta liūdnu ir linksmesnių naujienų. Liūdnos: dvi nuolatines šių sekmadienių susibūrimų lankytojas – Stefanija Kisielienė ir Gabrielė Ročkienė serga. Joms visi susirinkusieji pasirašė atvirukus, palinkėdami greito pasveikimo (beje, S. Kisielienės dukra Jolita Narutienė, kuri vadovauja sekmadienių susibūrimų programoms, pranešė, kad jos mama jau sugrįžo iš ligoninės ir gydos namuose).

Linksmesnė žinia – Rima Kuprytė Illinois Institute of Technology įgijo magistro laipsnį dizaino srityje. Susirinkusiems ji trumpai papasakojo apie savo profesiją. Taip pat buvo paskelbta žinia, kad R. Kuprytė ruošiasi tekėti. Jos širdį užkariavęs jaunuolis Andrius Rusinas iš Kanados – taip pat buvo šalia jos. Andrius sakėsi esąs chemijos inžinierius ir dirba kanadietiško alaus gamykloje. Jo mama tarnauja lietuvių sielovados užsienyje vadovo prel. Edmundo Putrimo raštinėje.

Būsimiems jaunavedžiams palinkėta geros sėkmės, primenant, kad Rima ir toliau nepamirštų Cicero lietuvių.

Be to, buvo pranešta, kad veikli Cicero lietuvių darbuotoja Jonė Bobinienė susilaukė dar vienos pranašės. Jos dukros Virginijos sūnaus Karolio Žukausko (beje, jis dėsto Morton kolegijoje, Cicero ir yra neseniai anglų kalba pasirodžiusios knygos autorius) bei jo žmonos šeimoje gimė dukrelė. Ta proga kalbėjo Virginija Žukauskienė.

Susirinkusiems buvo pristatyti pirmą kartą šiame lietuvių susibūrimo dalyvaujantys tautiečiai Julius Milevičius bei Loreta Kasparas iš Berwyn, IL.

Programoje taip pat trumpai kalbėjo iš Putnamo, CT sugrįžęs adv.

Saulius Kuprys. Jis ten dalyvavo Lietuvių katalikų religinės šalpos (LKRŠ) metiniame suvažiavime, kur susitiko Putnam tarnaujančią buvusią cicerietę Aldoną Prapuolenytę. S. Kuprys paminėjo, kad vietoje iš LKRŠ direktorių tarybos pareigų pasitraukusio vysk. Pauliaus Baltakio išrinktas prel. A. Bartkus.

JAV LB Cicero apyl. valdybos pirm. Mindaugas Baukus pranešė, jog ir šiemet Cicero rengiamas Gedulo ir vilties (liūdnujų birželio įvykių) dienos minėjimas. Derinama data ir apie tai bus pranešta vėliau.



Svečias iš Kanados Andrius Rusinas kalba Cicero lietuvių sekmadieniame susibūrimo. Jo kairėje sėdi sužadėtinė Rima Kuprytė. **Edvardo Šulaičio** nuotr.

Buvo kalbama ir apie prezidento rinkimus Lietuvoje. Tuo klausimu daugiausia minčių išsakė Aldona Bikulčienė.

Gegužinės pamaldos

Šv. Antano parapijos biuletenyje pranešama, kad gegužės 28 d. (ketvirtadienį) 5 val. p. bus klausoma išpažinčių lietuvių kalba. 5:30 val. p. bus giedama Švč. Mergelės Marijos litanija, kalbamas Pasiaukojimo aktas Šiluvos Marijai ir atnašaujamos šv. Mišios lietuvių kalba. Tai atliks kun. dr. Kęstutis Trimakas.

Visi Cicero ir kitų apylinkių lietuviai kviečiami dalyvauti.



Dainoros Baliutavičienės nuotraukose: mažieji koncerto šokėjai (kairėje) ir koncerto dalyviai dėkoja atėjusiems į paramos koncertą.



Šokio studija „DanceDuo“ gerai žinoma savo pasirodymais čikagiečiams. Studijos vadovės Sandra Čelkytė-Krumhorn ir Estera Barišauskaitė-Lisauskienė, pasikvietusios: „Suktinio“ (vadovai Salomėja ir Vidmantas Strizigauskai) šokėjus, liaudies muzikos ansamblį „Gabija“ (vadovė Genė Razumienė), vaikų pop choro „Svajonė“ (vadovė Alina Šimkuvienė) mažuosius dainininkus ir jaunąją baleriną Mantę Baliutavičiūtę, gegužės 22 d. College of DuPage suruošė koncertą „Lietuvai – 1000!“, kurio metu surinktos lėšos bus skirtos Čikagos lituanistinei mokyklai. Šio renginio globėjas – Lietuvos Respublikos generalinis konsulas Čikagoje.



Janina prieš bet kokias šventes su vaikais išpuošdavo klasę, paruošdavo ta tema darbelių.

Janinos ir Vlodo Juknevičių atminimui

STASĖ VAIŠVILIENĖ

Janina Vaičaitytė gimė Raseiniuose. 1941 metais baigė Marijampolės Mokytojų seminariją, dirbo Purviškių miestelio mokykloje. Artėjant rusams su tėvais pasitraukė į Vokietiją. Susipažinusi su Vladu Juknevičiumi, ištekėjo už jo 1946 m. vasario 16 dieną.

Kanadoje pradėjo priimti pabėgėlius, gyvenančius Vokietijoje, Janina su Vladu persikėlė į Montreal, čia įsijungė į lituanistinę švietimą.

Janinos tėvai Vaičiai iš Vokietijos persikėlė į Čikagą, po kelerių metų ir Juknevičiai ten atvyko gyventi.

1958 metais a. a. Marija Varnienė įkūrė Lietuvių Montessori draugiją, po kelerių metų su Domicėle Petrutyte įsigijo namus ir atidarė Montessori klasę mažai grupei vaikų. Juknevičiai augino du sūnus Svajūną ir Audrių, juos leido į Montessori klasę.

1959 metais Varnai ir Petrutytė savo namuose surengė psichologinę pedagoginę parodą, kuri buvo gausiai lankoma ir lietuvių, ir amerikiečių. Antra paroda buvo suruošta 1962 m. Jaunimo centre. Per kelias savaites joje apsilankė labai daug susidomėjusių tėvų ir mokytojų. Janina į šią parodą įdėjo daug darbo ir širdies.

1960 ir 1961 metais Petrutytė skaitė 12-os paskaitų ciklą, kurių medžiaga buvo dauginama, siuntinama besidomintiems tėvams. Janina ir čia darbavosi iš peties. Visos veiklos rezultatas buvo tėvai, norintys leisti savo mažamečius vaikus į Montessori klasę. Buvo pradėta galvoti apie didesnes patalpas, kurių įrengimui buvo reikalingos lėšos. Janina pasiūlė ruošti madų parodas. Taip su dideliu pasisekimu buvo surengtos trys madų parodos.

Petrutytės ir Varnienės dėka, Montessori idėjos plito Vidurio Amerikoje, o rytiniame pakrastyje dr. Nancy Rambush dėka šia idėja susidomėjimas taip pat augo. Ji suorganizavo Montessori klasę, įsteigė Amerikos Montessori draugiją ir metus trunkančius auklėtojų kursus. 1961

m. Lietuvių Montessori draugija iškvietė ją paskaitoms.

1962 metais nuvažiavau į Rambush vedamus kursus Greenwich, CT. Po metų grįžau ir su tėvų grupe pradėjome ieškoti patalpų. Į pagalbą atėjo dr. Leonas Kriaučeliūnas, nupirkęs patalpas Marquette Park.

Didžiausios pagalbos sulaukiau iš Janinos Juknevičienės – ji turėjo meninių gabumų, labai gražiai paruošdavo medžiagą lietuvių kalbai, gamtai, geografijai. Dabar pasiėmė katalogą ir viską užsakei, o tada reikėjo viską padaryti savomis rankomis. Klasė buvo atidaryta rudenį dviem grupėms vaikų. Janina buvo padėjėja rytinėje grupėje.

1985–1989 metais buvo leidžiamas žurnalas tėvams „Mūsų vaikas“. Janina kiekvienam numeriui paruošdavo po kelis darbelius, skirtus vaikams daryti namuose, ji ne tik aprašydavo, bet ir vaizdingumo dėlei dar ir nupiešdavo. 1964 m. Janina baigė auklėtojų kursus ir 1966 m. rudenį perėmė Vaikų namelių, vėliau pavadintų Kriaučeliūnų vardo Montessori namai, vadovavimą. Juose išdirbo 14 metų.

Janina buvo geros, jautrios, meniškos širdies žmogus. 1994 m. ji paruošė knygą „Patarimai dirbantiems su ikimokyklinio amžiaus vaikais“, kurią išleido JAV LB Švietimo taryba.

Kelios mintys apie Janinos vyrą Vladą Juknevičių. Jį pažinojau dar Mažeikiuose, gimnazijoje, kurią jis baigė 1941 m. Mes turėjom lotynų kalbos mokytoją Antaną Baranauską, kuris dažnai nešiojosi fotoaparata, o Juknevičius vis jam padėdavo. Ne nuostabu, kad Čikagoje jis tapo profesionaliu fotografu. Atgavus Nepriklausomybę, atvažiavę pažįstami turėjo gerą vadovą, nes Vladas gerai pažinojo ne tik miestą, bet ir visas apylinkes.

1995 metais lapkričio 21 d. Vladas mirė. Jaunesnis sūnus Audrius mirė prieš porą metų, o ilgametė pažįstama, bendradarbė ir draugė Janina Vaičaitytė-Juknevičienė mirė 2009 m. balandžio 22 d. savo namuose.

Su liūdesiu pranešame giminėms ir draugams, kad mylimas Tėvelis, Tėvukas ir Prosenelis

A † A

JONAS JURKŪNAS

Apleido šį pasaulį 2009 m. gegužės 21 d.

Gimė 1915 m. birželio 28 d. Vindeikių kaime, Musninkų valsčiuje, Ukmergės apskrityje. Baigė karo mokyklą ir Vytauto Didžiojo universiteto statybos fakultetą. Dirbo Lietūkyje turto ir statybos skyriaus vedėju. Okupacijos metais 1941–1944 m. buvo Lietuvos Laisvės Kovotojų sąjungos vyriausiosios vadovybės organizacinio skyriaus vedėjas, o 1943–1944 m. prezidento pirmininkas. Augsburgio stovykloje Vokietijoje dirbo Lietuvių Aukštesniosios Technikos mokyklos vicedirektoriumi. Persikėlęs į JAV buvo Venta Engineering Inc. prezidentas, vėliau perėjo į Bartkus and Associates Inc. Buvo direktorius, išdininkas, viceprezidentas.

Kaip visuomenininkas reiškėsi „Korporacija Neo-Lithuania“, ALIAS, Amerikos Lietuvių Tautinėje sąjungoje, Kultūros fonde, JAV Lietuvių Bendruomenėje, Čikagos Lietuvių Tautiniuose namuose, VLIKe ir Lietuvių Tautiniame Kultūros fonde. 1997 m. įsteigė Jurkūnų Labdaros ir Paramos fondą Lietuvoje, kuris rūpinasi stipendijomis Musninkų apylinkės studijuojančiam jaunimui.

Nuliūdę liko: sūnus Algis su žmona Laima, duktė Ramunė Vitkienė su vyru Gintautu, anūikai Darius su žmona Audra, Linas su žmona April, proanūikai Vytautas ir Saulė Vitkai bei kiti giminės Lietuvoje ir Amerikoje.

A. a. Jonas bus pašarvotas penktadienį, gegužės 29 d. nuo 3 v. p. iki 8 val. vak. Petkus Lemont laidojimo namuose.

Gegužės 30 d. a. a. velionis bus atlydėtas į Pal. Jurgio Matulaičio misijos bažnyčią, kurioje 9:30 v. r. bus aukojamos šv. Mišios. Po šv. Mišių Jonas bus palaidotas šalia žmonos Vincentinos Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Vietoj gėlių prašome aukoti „Jurkūnų Labdaros ir Paramos fondui“ arba lietuviškai spaudai.

Nuliūdusi šeima

A † A

VYTAUTAS J. KOLIS

Mirė 2009 m. gegužės 25 d., sulaukęs 53 metų.

Gimė Čikagoje. Gyveno Palos Hills, IL, anksčiau Čikagos Marquette Park apylinkėje.

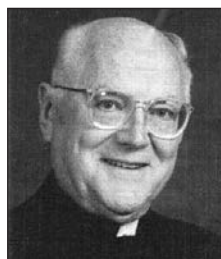
Nuliūdę liko: tėvas Vytautas su žmona Ona Račkauskaite, sesuo Janina Kilty su vyru Kurt; tetos ir dėdės: Irena Summers su vyru Terry, Elena Račkauskienė su vyru Valiu, Aldona Matas su vyru Saulium, Eleanor Židonienė su vyru Henry, Julia Schumaker su vyru Algiu, Antanas Račkauskas su žmona Elenute ir Andrius Kolis su žmona Dolores ir šeimomis bei kiti giminės.

A. a. Vytautas bus pašarvotas trečiadienį, gegužės 27 d. nuo 9 v. r. iki 10:30 val. ryto Petkus Lemont laidojimo namuose, 12401 S. Archer Ave. (arti Derby Rd.), Lemont. Laidotuvės įvyks trečiadienį, 10:30 val. ryto Petkus Lemont laidojimo namuose, iš kur velionis bus palydėtas į Pal. Jurgio Matulaičio misijos bažnyčią, kurioje 11 val. ryto bus aukojamos šv. Mišios. Po šv. Mišių a. a. Vytautas bus palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Kviečiame visus draugus, artimuosius ir pažįstamus dalyvauti laidotuvėse.

Nuliūdę artimieji

Laidot. direkt Donald M. Petkus, tel. 800-994-7600 arba
www.petkusfuneralhomes.com



DVEJŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A † A

Kun. ANTANAS ZAKARAUSKAS

2009 m. gegužės 29 d. sueina dveji metai, kai į Amžinybę iškeliauvo mylimas kunigas Antanas Zakarauskas, Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos klebonas emeritus.

Šv. Mišios bus atnašaujamos penktadienį, gegužės 29 d., 7 val. ryto Šv. Kazimiero seselių koplyčioje.

Prašome prisiminti kunigą Antaną maldose.

Su giliu liūdesiu artimieji

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

◆**Šv. Mišios už a. a. Janinos Juknevičienės, Montessori auklėtojos, pedagogės** sielą bus atnašaujamos gegužės 30 d. 8 val. r. Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijoje, Lemonte.

◆**Šv. Antano parapijos biuletenyje** pranešama, kad gegužės 28 d., ketvirtadienį, 5 val. p. p. bus klausoma išpažinčių lietuvių kalba. 5:30 val. p. p. bus giedama Švč. Mergelės Marijos litanija, kalbamas Pasiaukojimo aktas Šiluvos Marijai ir atnašaujamos šv. Mišios lietuvių kalba. Tai atliks kun. dr. Kęstutis Trimakas. Visi Cicero ir kitų apylinkių lietuviai kviečiami dalyvauti.

◆**Tauragės klubo narių susirinkimas** vyks gegužės 28 d., ketvirtadienį, 1 val. p. p. „Seklyčios“ restorane. Po susirinkimo – pabendravimas.

◆**Amerikos lietuvių Romos katalikų (ALRK) Moterų sąjungos** 3 kuopos susirinkimas įvyks gegužės 30 d., šeštadienį, 2:30 val. p. p. Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos salėje. Kviečiame visas nares dalyvauti.

◆**JAV LB Vidurio Vakarų apygardos valdyba** kviečia visus į apygardos suvažiavimą, kuris įvyks šeštadienį, 2009 m. gegužės 30 d., Pasaulio lietuvių centre. Pradžia – 9 val. r. Daugiau informacijos tel.: 630-243-6302 (Aušrelė Sakalaitė).

◆**Sekminių išvakarėse, gegužės 30 d., šeštadienį, 4 val. p. p.** visi krikštytieji bei sutvirtintieji Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijoje kviečiami dalyvauti šv. Mišiose ir šventėje. Kviečiame prisiminti, kur šeimos nariai bei pažįstami tuodu sakramentus priėmė. Apie dalyvavimą prašome pranešti tel.: 630-257-5613.

◆**Pentadienį, birželio 5 d. 7 val. p.p.** Balzeko lietuvių kultūros muziejuje vyks prof. Arūno Ščiupoko, paskaita tema „Apie lėtinį skausmą ir jo gydymą“. A. Ščiupokas yra Kauno medicinos universiteto dėstytojas, Skausmo klinikos gydytojas, Lietuvos skausmo draugijos prezidentas, Žurnalo „Skausmo medicina“ vyr. redaktorius. Paskaitos trukmė – 45 min. Po paskaitos paskaitininkas atsakys į klausimus, vyks diskusija.

◆**Pasaulio lietuvių centre, 14911 127th Street, Lemont, birželio 6 d.**

nuo 10 val. r. iki 8 val. v. vyks Lietuvos diena. Programoje muzikinės ir sporto programos, žaidimai vaikams, veiks nedidelė mugė. Įėjimas – 5 dol. Kviečiame Lietuvos vardo paminėjimo tūkstantmetį švęsti kartu.

IŠ ARTI IR TOLI...

◆**Gegužės 30 d., šeštadienį, Manhattan Lietuvių Bendruomenė** kviečia į koncertą-susitikimą su dainininku, keliautoju, filmų kūrėju Hokshila Andrade. Vakarą metu išgirsite H. Andrade atliekamas dainas, bus rodomas filmas „Dievas į Ruandą grįžta naktį“ arba/ir „Walk to Zion“ (55 min.). Vakarą vyks Švč. Mergelės Marijos Apsireiškimo parapijos salėje, 275 North 8th St., Brooklyn, NY 11211 Pradžia – 8 val. v. vietos laiku. Auka – 10 dol.

◆**Lietuvos Dukterys kviečia** į koncertą „Gyvybės medis“ („The Tree of Life“), skirtą Lietuvos vardo tūkstantmečiui pažymėti. Koncertas vyks sekmadienį, birželio 7 d., 12:30 val. p. p. Dievo Apvaizdos lietuvių parapijos Kultūros centre, 25335 W. Nine Mile Rd., Southfield, MI 48033. Pasirodys Cleveland jaunimo šokių ir dainų grupės „Naujosios intrigos“, „Švyturys“ ir „Švyturiukai“.

◆**Baltijos atminimo diena, prisimenant** baisiuosius Baltijos šalių gyventojų trėmimus į Gulagą, rengiama sekmadienį, birželio 14 d., nuo 4 val. p. p. iki 5 val. p. p. prie paminklo komunizmo aukoms atminti Massachusetts Ave., G Street ir New Jersey Ave. sankryžoje, Washington, DC. Sankryža yra keletas kvartalų į vakarus nuo traukinių stoties (Union Station).

◆**Jaunųjų ateitininkų sąjungos stovykla** Dainavoje vyks liepos 5–15 d. 7–14 metų amžiaus vaikams. Stovyklos programa vyks lietuvių kalba. Registracijos anketos tinklalapyje www.ateitis.org.

◆**Moksleivių ateitininkų stovykla** Dainavos stovyklavietėje Manchester, Michigan veiks liepos 15–26 dienomis. Priimami gimnazistai, baigę 8–12 skyrius. Daugiau informacijos ir registracijos anketas rasite www.mesmas.org. Jei turite klausimų, rašykite valdybos pirmininkei Dainei Quinn el. pašto adresu: dainequinn@gmail.com.



Amerikos legiono Dariaus ir Girėno posto Nr. 271 legionieriai Tautinėse kapiinėse Čikagoje gegužės 24 d. žuvusius už Amerikos laisvę ir visus mirusius pagerbė stovėdami garbės sargyboje su vėliavomis.

Garbės sargyboje stovi Victor Panaras (kairėje) ir posto komendantas Algimantas Bartkus. Už jų – generolo T. Daukanto jūrų šaulių kuopos nariai. Dešinėje nuotraukoje: legionierius Alfredas Galinaitis skaito invokaciją. Už jo – Shirley Kucick.

John Rapsys nuotr.

Skaitytojų dėmesiui

Kviečiame visus, į „Draugo“ knygynėlį atnešusius knygas ar kitus daiktus pardavimui, paskambinti Danguolei tel.: 773-585-9500 arba atvykti į „Draugą“ ir susitarti dėl neparduotų knygų ir daiktų atsiėmimo.

Administracija

Rinkimai į Europos Parlamentą

Maloniai kviečiame visus 18 metų sulaukusius Lietuvos Respublikos piliečius, gyvenančius JAV Illinois, Ohio, Michigan, Indiana ir Wisconsin valstijose, aktyviai dalyvauti rinkimuose į Europos Parlamentą, kurie vyks 2009 m. birželio 7 d.

Daugiau informacijos apie rinkimus galite rasti LR Generalinio konsulato Čikagoje tinklalapyje www.konsulatas.org ir Europos Parlamento tinklalapyje www.europarl.europa.eu/elections2009

BALSAVIMO VIETOS IR LAIKAS:

LR Generaliniame konsulate Čikagoje, 211 E. Ontario St., Suite 1500, Chicago, IL 60611, balsuoti bus galima:

2009 m. gegužės 27–29 d. – nuo 10 val. r. iki 12 val. p. p., nuo 2 val. p. p. iki 4 val. p. p.;

2009 m. birželio 1–5 d. – nuo 10 val. r. iki 12 val. p. p., nuo 2 val. p. p. iki 4 val. p. p.;

2009 m. birželio 6 d. – nuo 10 val. r. iki 4 val. p. p.;

2009 m. birželio 7 d. – nuo 9 val. r. iki 12 val. p. p.;

Pasaulio lietuvių centre, 14911 127th St., Lemont, IL 60439 balsuoti bus galima:

2009 m. birželio 6 d. – nuo 10 val. r. iki 4 val. p. p.;

2009 m. birželio 7 d. – nuo 9 val. r. iki 12 val. p. p.

Jaunimo centre, 5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636 balsuoti bus galima:

2009 m. birželio 6 d. – nuo 10 val. r. iki 4 val. p. p.;

2009 m. birželio 7 d. – nuo 9 val. r. iki 12 val. p. p.

Visais klausimais dėl rinkimų organizavimo maloniai prašome skambinti į mūsų konsulinę įstaigą telefonu: 312-397-0382 ext. 203 arba el. paštu: vytautas@konsulatas.org.

LR Generalinio konsulato Čikagoje info

SKELBIMAI

Advokatas Jonas Gibaitis

30 metų darbo patirtis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. 773-776-8700
Toll free 24 hr. 888-776-6742
Darbo val. nuo 8:30 v.r. iki 5 v.p.p.
Šeštad. 8:30 v.r. iki 12:30 v.p.p.
www.johngibaitis.com
gibaitis@aol.com



Advokatas Vytenis Lietuvninkas

4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100.
Tel. 630-257-0200, Lemont, IL

Advokatas GINTARAS P. ČEPĖNAS

6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos pagal susitarimą

Advokatas DARIUS R. DIRMANTAS

Vairavimo ir Kriminalinių Teisių Specialistas.
Raštinės Čikagoje ir Woodridge.
Tel. 877-Gynejas arba 877-496-3527
Valandos pagal susitarimą



Gegužės 16 d. paskutinis skambutis nuskambėjo 23 Čikagos lituanistinės mokyklos abiturientams. Pagal tradiciją su abiturientais atsisveikina ne tik mokytojai ir devintokai, bet ir mažieji pirmokėliai.

Nuotraukoje: atestatus į salę atnešė ir paskutinį kartą varpeliu skambino pirmokai (iš kairės): Deividas Abrutis, Urtė Zakaruskaitė, Lukas Tvaskus ir Stefanija Rekašūtė.

Laimos Apanavičienės nuotr.